

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานบริหารงานทั่วไป ฝ่ายอำนวยการ สำนักปลัดเทศบาล เทศบาลตำบลหนองแวง

ที่ บร.๕๕๕๐๑/ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุมัติการจัดทำคู่มือการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อใช้เป็นแนวทางในการเผยแพร่ความรู้และวิธีการ
รวมทั้งขั้นตอนการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงให้แก่เทศบาลตำบลหนองแวง ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลหนองแวง

เรื่องเดิม

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงาน
ของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยถือปฏิบัติตาม
มาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งกระทรวงการคลังได้ประกาศหลักเกณฑ์
กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ
พ.ศ.๒๕๖๒ ข้อ ๒ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยใช้มาตรฐานการบริหาร
จัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐที่กระทรวงการคลังกำหนดเป็นแนวทางในการบริหารจัดการความ
เสี่ยง และข้อ ๓ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการ
ความเสี่ยงของรัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด และสามารถนำคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหาร
จัดการความเสี่ยงอื่นมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

ข้อเท็จจริง

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลหนองแวง ได้จัดทำขึ้น โดยได้
กำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยง
สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติวินัย
การเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ กำหนดให้บริหารจัดการ
ความเสี่ยง เป็นเครื่องมือการบริหารจัดการของหน่วยงาน ประกอบกับหลักเกณฑ์การวัดประเมินผลการ
ดำเนินงาน ด้านการบริหารความเสี่ยงที่กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลังกำหนด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ
เผยแพร่ความรู้และวิธีการ รวมทั้งขั้นตอนการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงให้แก่หน่วยงานในสังกัด
เทศบาลตำบลหนองแวง ตลอดจนการรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

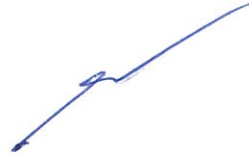
ระเบียบ/ข้อกฎหมาย

๑. พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙
๒. หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว ๒๓ เรื่อง หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่า
ด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒
๓. หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๙.๒/ว ๗๓ เรื่อง การจัดทำแบบประเมินด้านการ
ตรวจสอบภายใน แบบสำรวจด้านการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา เห็นควรพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

เห็นควรเผยแพร่ความรู้และวิธีการ รวมทั้งขั้นตอนการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง
ให้แก่หน่วยงานในสังกัดเทศบาลตำบลหนองแขว เพื่อให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานสามารถนำมาเป็นใช้เป็นแนวทาง
ในการบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม และทำให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายและ
วัตถุประสงค์ในทุกระดับขององค์กร

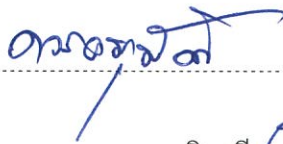
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายพิเชษฐ์ สมในใจ)

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

ข้อเสนอ

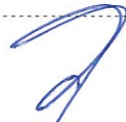

สibtรี

(วิสัย เปรมโฮง)

หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ

ข้อเสนอ

(นางวนิดา แววงค์)

หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล

ความเห็น

(นายเสนห์ ศรีผดุง)

ปลัดเทศบาลตำบลหนองแขว

ความเห็น/คำสั่งนายกเทศมนตรีตำบลหนองแขว

☒ อนุมัติ/เห็นชอบ

☐ ไม่อนุมัติ/ไม่เห็นชอบ เนื่องจาก

(นายเสนห์ ศรีผดุง)

ปลัดเทศบาล ปฏิบัติหน้าที่

นายกเทศมนตรีตำบลหนองแขว

คู่มือการบริหารจัดการความเสี่ยง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

โดย

เทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

คำนำ

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งกระทรวงการคลังได้ประกาศหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ ข้อ ๒ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยใช้มาตรฐานการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐที่กระทรวงการคลังกำหนดเป็นแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยง และข้อ ๓ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงของรัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด และสามารถนำคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงอื่นมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

ดังนั้น การบริหารจัดการความเสี่ยง จึงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารและพนักงานทุกคนของเทศบาลตำบลหนองแวง ต้องให้ความสำคัญ และถือปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ในคู่มือการบริหารจัดการความเสี่ยงฉบับนี้ ซึ่งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลหนองแวง ได้จัดทำขึ้น โดยกำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ กำหนดให้บริหารจัดการความเสี่ยง เป็นเครื่องมือการบริหารจัดการของหน่วยงาน ประกอบกับหลักเกณฑ์การวัดประเมินผลการดำเนินงาน ด้านการบริหารความเสี่ยงที่กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลังกำหนด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้และวิธีการ รวมทั้งขั้นตอนการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงให้แก่หน่วยงานในสังกัดเทศบาลตำบลหนองแวง ตลอดจนการรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานสามารถนำมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม และทำให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในทุกระดับขององค์กร

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง

สารบัญ

	หน้า
หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยง สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒	๑
หลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ	๓
แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ	๕
หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร	๕
กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง	๕
กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง	๗
ความหมายและคำจำกัดความ	๑๐
แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง เทศบาลตำบลหนองแวง	๑๒
กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง	๑๒
การวิเคราะห์ห้่องค์กร	๑๒
นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง	๓๘
การระบุความเสี่ยง	๔๐
การประเมินความเสี่ยง	๔๑
การตอบสนองความเสี่ยง	๔๓
การติดตามและทบทวน	๔๔
การสื่อสารและการรายงาน	๔๔
ขั้นตอนการรายงาน การติดตาม และประเมินผลการบริหารความเสี่ยง	๔๕
แผนผังแสดงกระบวนการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง	๔๖
แบบกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์/ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ/อื่น (ถ้ามี) แบบ บส.๑	๔๘
คำอธิบายกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์/ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ/อื่น (ถ้ามี) แบบ บ.ส.๑	๔๙
แบบการวิเคราะห์โอกาส ผลกระทบ และการตอบสนองความเสี่ยง แบบ บส.๒	๕๐
คำอธิบายการวิเคราะห์โอกาส ผลกระทบ และการตอบสนองความเสี่ยง แบบ บส.๒	๕๑
แบบรายงานการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง แบบ บส.๓	๕๓
คำอธิบายรายงานการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง แบบ บส.๓	๕๔
แบบรายงานการติดตามผลการบริหารความเสี่ยง แบบ บส.๔	๕๕
คำอธิบายรายงานการติดตามผลการบริหารความเสี่ยง แบบ บส.๔	๕๖
แบบรายงานผลการดำเนินการและทบทวนแผนการบริหารความเสี่ยง แบบ บส.๕	๕๗
คำอธิบายรายงานผลการดำเนินการและทบทวนแผนการบริหารความเสี่ยง แบบ บส.๕	๕๘

ภาคผนวก

เอกสารอ้างอิง

หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยง สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒

กระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ ให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ โดยประยุกต์ตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของสากล และมีการปรับให้เหมาะสมกับบริบทของระบบการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบหรือแนวทางพื้นฐานในการกำหนดนโยบายการจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงและการติดตามประเมินผล รวมทั้งการรายงานผลเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยง อันจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และการบริหารงานของหน่วยงานของรัฐสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

มาตรฐานการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ

มาตรฐานการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐที่กำหนดต่อไปนี้ จัดทำขึ้นตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของสากลมากำหนดให้เหมาะสมกับบริบทของหน่วยงานของรัฐในประเทศไทย โดยถือเป็นมาตรฐานเบื้องต้นของการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ

๑. คำนิยาม

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า

(๑) ส่วนราชการ

(๒) รัฐวิสาหกิจ

(๓) หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ

และองค์กรอัยการ

(๔) องค์การมหาชน

(๕) ทุนหมุนเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล

(๖) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

(๗) หน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด

“ฝ่ายบริหาร” หมายความว่า ผู้บริหารทุกระดับของหน่วยงานของรัฐ

“การบริหารจัดการความเสี่ยง” หมายความว่า กระบวนการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อหน่วยของรัฐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รวมถึงเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้หน่วยงานของรัฐ

๒. มาตรฐาน

๒.๑ หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลแก่ผู้มีส่วนได้เสียของหน่วยงานว่าหน่วยงานได้ดำเนินการบริหารติดตามความเสี่ยงอย่างเหมาะสม

๒.๒ ฝ่ายบริหารของหน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการบริหารจัดการความเสี่ยงภายในองค์กร อย่างน้อยประกอบด้วย การมอบหมายผู้รับผิดชอบเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยง การกำหนดวัฒนธรรมของหน่วยงานของรัฐที่ส่งเสริมการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมถึงการบริหารทรัพยากรบุคคล

๒.๓ หน่วยงานของรัฐ ต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม รวมถึงมีการสื่อสารการบริหารจัดการความเสี่ยงของวัตถุประสงค์ด้านต่าง ๆ ต่อบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

๒.๔ การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องดำเนินการในทุกระดับของหน่วยงานของรัฐ

๒.๕ การบริหารจัดการความเสี่ยง อย่างน้อยต้องประกอบด้วย การระบุความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง และการตอบสนองความเสี่ยง

๒.๖ หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างน้อยปีละครั้ง และต้องมีการสื่อสารแผนบริหารจัดการความเสี่ยงกับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

๒.๗ หน่วยงานของรัฐต้องมีการติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง และทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ

๒.๘ หน่วยงานของรัฐต้องมีการรายงานการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง

๒.๙ หน่วยงานของรัฐสามารถพิจารณานำเครื่องมือการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

หลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ

กระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติและใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

ข้อ ๑ ในหลักเกณฑ์นี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า

(๑) ส่วนราชการ

(๒) รัฐวิสาหกิจ

(๓) หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ

(๔) องค์การมหาชน

(๕) พุทธมณเฑียรที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล

(๖) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

(๗) หน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด

“ผู้กำกับดูแล” หมายความว่า บุคคล หรือคณะบุคคล ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับดูแลหรือบังคับบัญชาของหน่วยงานของรัฐ

“หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานของรัฐ

“ฝ่ายบริหาร” หมายความว่า ผู้บริหารทุกระดับของหน่วยงานของรัฐ

“ผู้รับผิดชอบ” หมายความว่า คณะบุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานของรัฐที่อยู่ภายใต้การบริหารจัดการความเสี่ยงของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ

“การบริหารจัดการความเสี่ยง” หมายความว่า กระบวนการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อหน่วยของรัฐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานรวมถึงเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้หน่วยงานของรัฐ

“ความเสี่ยง” หมายความว่า ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น และเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

ข้อ ๒ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยใช้มาตรฐานการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐที่กระทรวงการคลังกำหนดเป็นแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยง

ข้อ ๓ ให้หน่วยงานของรัฐตามข้อ (๑) และ (๓) – (๗) ถือปฏิบัติตามคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงตามที่กระทรวงการคลังกำหนด และสามารถนำคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงอื่นมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน และหน่วยงานของรัฐตามข้อ ๑ (๒) ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน และคู่มือปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจกำหนด

ข้อ ๔ ให้หน่วยงานของรัฐ จัดให้มีผู้รับผิดชอบ ซึ่งต้องประกอบด้วยฝ่ายบริหาร และบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำยุทธศาสตร์และการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานของรัฐ ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ ไม่ควรเป็นผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยงานของรัฐ

ข้อ ๕ ผู้รับผิดชอบมีหน้าที่ ดังนี้

- (๑) จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง
- (๒) ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง
- (๓) จัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- (๔) พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

ข้อ ๖ ให้องค์กรของรัฐจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ

ข้อ ๗ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือผู้กำกับดูแลแล้วแต่กรณี กำกับดูแลฝ่ายบริหาร ผู้รับผิดชอบ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงให้เป็นไปตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่กำหนดไว้

ข้อ ๘ ให้ฝ่ายบริหารและผู้รับผิดชอบจัดให้มีการติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องในระหว่างการทำงานหรือติดตามประเมินผลเป็นรายครั้ง หรือใช้ทั้งสองวิธีร่วมกัน กรณีพบข้อบกพร่องที่มีสาระสำคัญให้รายงานทันที

ข้อ ๙ ให้ผู้รับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐจัดทำรายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยง และเสนอให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือผู้กำกับดูแลแล้วแต่กรณี พิจารณาน้อยปีละ ๑ ครั้ง

ข้อ ๑๐ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือผู้กำกับดูแลแล้วแต่กรณี สามารถกำหนดนโยบาย วิธีการ และระยะเวลาการรายงานการบริหารจัดการความเสี่ยง

ข้อ ๑๑ กรณีกรมบัญชีกลางขอให้หน่วยงานของรัฐ ตามข้อ ๑ (๑) และ (๓) – (๗) และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจขอให้หน่วยงานของรัฐ ตามข้อ ๑ (๒) จัดส่งรายงานแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ตามข้อ ๖ และรายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยง ตามข้อ ๙ หรือข้อมูลอื่น ๆ เพิ่มเติม เกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวดำเนินการตามรูปแบบ วิธีการ และระยะเวลาที่กรมบัญชีกลาง หรือสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจกำหนด

ข้อ ๑๒ กรณีหน่วยงานของรัฐไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐได้ให้ขอทำความเข้าใจกับกระทรวงการคลัง

ข้อ ๑๓ หน่วยงานของรัฐที่ได้ดำเนินการหรืออยู่ระหว่างการบริหารจัดการความเสี่ยงให้ดำเนินการต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ และให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงฉบับนี้ในรอบระยะเวลาบัญชีถัดไป สำหรับหน่วยงานของรัฐที่ยังไม่ได้ดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงฉบับนี้ในรอบระยะเวลาบัญชีถัดไป

แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ

กระทรวงการคลังได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร เพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงไปปรับใช้เพื่อวางระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กรได้อย่างเหมาะสม

หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ประกอบด้วย

๑. กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นพื้นฐานของการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือช่วยหน่วยงานในการกำหนดแผนระดับองค์กร และการกำหนดวัตถุประสงค์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการตัดสินใจของผู้บริหารอยู่บนฐานข้อมูลสารสนเทศที่สมบูรณ์ ส่งผลให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์หลักขององค์กร และเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของหน่วยงาน

๒. กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องของการบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน

กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วยหลักการ ๘ ประการ ดังนี้

๑. การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องดำเนินการแบบบูรณาการทั่วทั้งองค์กร

การบริหารจัดการความเสี่ยงแบบบูรณาการควรมีลักษณะ ดังนี้

๑.๑ การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องมีการบริหารจัดการในภาพรวมมากกว่าแยกเดี่ยว เนื่องจากความเสี่ยงของกิจกรรมหนึ่งอาจมีผลกระทบต่อความเสี่ยงของกิจกรรมอื่น ๆ

๑.๒ การบริหารความเสี่ยงควรผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานขององค์กร รวมถึงกระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์ และกระบวนการประเมินผล

๑.๓ การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องช่วยสนับสนุนกระบวนการตัดสินใจในทุกระดับขององค์กร

๒. ความมุ่งมั่นของผู้กำกับดูแล หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และผู้บริหารระดับสูง

การบริหารจัดการความเสี่ยงจะประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับความมุ่งมั่นของผู้กำกับดูแล หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และผู้บริหารระดับสูง การกำกับการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้กำกับดูแลเกิดความมั่นใจว่าหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้บริหารระดับสูงได้บริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม เพียงพอ และมีประสิทธิภาพ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้บริหารระดับสูงมีหน้าที่โดยตรงในการสร้างระบบบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วย การสร้างสภาพแวดล้อม วัฒนธรรมองค์กร และระบบการบริหารบุคคลที่เหมาะสม การจัดสรรทรัพยากรที่เพียงพอในการบริหารจัดการความเสี่ยง การดำเนินงานตามกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ การรายงานและการสื่อสาร เป็นต้น

๓. การสร้างและรักษาบุคลากรและวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร

การสร้างบุคลากรให้มีความรู้และทักษะในการบริหารจัดการความเสี่ยงถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการความเสี่ยง บุคลากรควรมีพฤติกรรมตระหนักถึงความเสี่ยง รวมถึงพฤติกรรมตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศและข้อมูลการบริหารจัดการความเสี่ยง

การสร้างพฤติกรรมที่ดีในการส่งเสริมการบริหารจัดการความเสี่ยงผ่านวัฒนธรรมที่ดีขององค์กรเป็นสิ่งสำคัญ

การสร้างวัฒนธรรมที่สนับสนุนการบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย

- ๓.๑ การสื่อสารและการตระหนักถึงนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน
- ๓.๒ การสร้างความตระหนักถึงหน้าที่ต่อองค์กรในการแจ้งข้อมูลผิดปกติ
- ๓.๓ การสร้างพฤติกรรมการแบ่งปันข้อมูลภายในองค์กร
- ๓.๔ การสร้างพฤติกรรมการตัดสินใจตามนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง
- ๓.๕ การสร้างพฤติกรรมการตระหนักถึงความเสี่ยงและโอกาส

๔. การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง

หน่วยงานควรมีการกำหนดอำนาจ หน้าที่ ความรับผิดชอบ ในเรื่องของการบริหารจัดการความเสี่ยง อย่างชัดเจนและเหมาะสม ประกอบด้วย เจ้าของความเสี่ยง ซึ่งรับผิดชอบในการติดตาม การรายงาน หรือการส่งสัญญาณความเสี่ยง ผู้รับผิดชอบในการตัดสินใจในกรณีที่ความเสี่ยงเกิดขึ้นในระดับที่กำหนดไว้ และผู้มีหน้าที่ในการควบคุมกำกับติดตามให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

๕. การตระหนักถึงผู้มีส่วนได้เสีย

การบริหารจัดการความเสี่ยงนอกจากจะคำนึงถึงวัตถุประสงค์ขององค์กรเป็นหลักแล้ว ผู้บริหารต้องคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียในการบริหารจัดการความเสี่ยงด้วย โดยเฉพาะความคาดหวังของผู้รับบริการหรือความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อองค์กร รวมถึงผลกระทบที่มีต่อสังคม เศรษฐกิจ และสภาพแวดล้อม

๖. การกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ วัตถุประสงค์ และการตัดสินใจ

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือช่วยผู้บริหารในการกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ขององค์กร เพื่อให้หน่วยงานมั่นใจว่ายุทธศาสตร์/กลยุทธ์ขององค์กร สอดคล้องกับพันธกิจตามกฎหมายและหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงาน ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์อาจหมายถึงแผนปฏิบัติราชการระยะยาว แผนปฏิบัติราชการระยะปานกลาง หรือแผนปฏิบัติราชการประจำปีของหน่วยงาน เมื่อหน่วยงานของรัฐกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ โดยสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ระดับองค์กรแล้ว การบริหารจัดการความเสี่ยงจะถูกใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดทางเลือกของงาน/โครงการ (งานใหม่ ๆ) และการกำหนดวัตถุประสงค์ระดับการปฏิบัติงาน รวมถึงการมอบหมายความรับผิดชอบในการบริหารจัดการความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร โดยอาจกำหนดเป็นส่วนหนึ่งของตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน

๗. การใช้ข้อมูลสารสนเทศ

ข้อมูลสารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินงานของหน่วยงาน องค์กรที่มีการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลโดยตรงต่อการบริหารจัดการความเสี่ยง หน่วยงานควรพิจารณาใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลความเสี่ยงเป็นพื้นฐาน หน่วยงานควรกำหนดประเภทข้อมูลที่ต้องรวบรวม วิธีการรวบรวม และการวิเคราะห์ข้อมูล และบุคคลที่ควรได้รับข้อมูล

ข้อมูลความเสี่ยง ประกอบด้วย เหตุการณ์ที่เป็นผลกระทบทางลบหรือทางบวกต่อองค์กร สาเหตุความเสี่ยง ผลักดันความเสี่ยง หรือตัวชี้วัดความเสี่ยงที่สำคัญ ข้อมูลสารสนเทศต้องมีความถูกต้อง เชื่อถือได้ เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และทันต่อเวลา ทั้งนี้ หน่วยงานอาจพิจารณาการรวบรวม การประมวลผล หรือการวิเคราะห์ความเสี่ยงแบบอัตโนมัติเพื่อลดข้อผิดพลาดจากบุคคล

๘. การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ความสมบูรณ์ของระบบบริหารจัดการความเสี่ยงขึ้นอยู่กับขนาดโครงสร้าง ศักยภาพขององค์กร รวมถึงการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการความเสี่ยง การพัฒนาต่อเนื่องโดยมีการฝังการบริหารจัดการความเสี่ยงเข้าสู่กระบวนการดำเนินงานโดยปกติ และการตัดสินใจบนพื้นฐานข้อมูลด้านความเสี่ยง

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่เป็นวงจรต่อเนื่อง ประกอบด้วย

๑. การวิเคราะห์องค์กร

ในการวิเคราะห์องค์กรหน่วยงานต้องเข้าใจเกี่ยวกับพันธกิจตามกฎหมาย อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของหน่วยงาน รวมถึงยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ระดับกระทรวง รวมถึงนโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน โดยการวิเคราะห์องค์กรต้องวิเคราะห์ทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกองค์กร หน่วยงานอาจเลือกใช้เครื่องมือการวิเคราะห์องค์กร เช่น

๑.๑ SWOT Analysis เป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค

๑.๒ PESTLE Analysis เป็นการวิเคราะห์ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านเทคโนโลยี ด้านกฎหมาย และด้านสภาพแวดล้อม

๒. การกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง

ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดนโยบายบริหารจัดการความเสี่ยง และผู้กำกับดูแลเป็นผู้ให้ความเห็นชอบนโยบายดังกล่าว โดยนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงอาจระบุถึงวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของการบริหารจัดการความเสี่ยง และความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในระดับองค์กร ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในระดับองค์กร หมายถึง ระดับความเสี่ยงในภาพรวมขององค์กรที่หน่วยงานยอมรับ

เพื่อดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร การระบุความเสี่ยงที่ยอมรับได้ระดับองค์กรเป็นการแสดงเจตนารมณ์ของผู้บริหารและผู้กำกับดูแลในการดำเนินงานขององค์กร การกำหนดความเสี่ยงที่ยอมรับได้ควรคำนึงถึงศักยภาพขององค์กร ในเรื่องการจัดการความเสี่ยง โดยศักยภาพในการจัดการความเสี่ยงขององค์กรขึ้นอยู่กับงบประมาณ บุคลากร และความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งนี้ หน่วยงานอาจระบุระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้เป็น ๕ ระดับ เช่น ปฏิเสธความเสี่ยง ยอมรับความเสี่ยงได้น้อย ยอมรับความเสี่ยงได้ปานกลาง เต็มใจยอมรับความเสี่ยง และยอมรับความเสี่ยงได้มากที่สุด เป็นต้น

หน่วยงานอาจแสดงนโยบายความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในแต่ละประเภทความเสี่ยง เพื่อให้ผู้บริหารระดับรองลงมาสามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยงในระดับสำนัก กอง ศูนย์ กลุ่ม หรือนำไปสู่การระบุระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้สำหรับประเภทความเสี่ยงย่อย

๓. การระบุความเสี่ยง

การระบุความเสี่ยง คือ การระบุเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน ทั้งในด้านบวกและด้านลบ ในการระบุความเสี่ยงหน่วยงานอาจทำรายชื่อความเสี่ยงทั้งหมด โดยรายชื่อความเสี่ยงต้องมีการปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ โดยอาศัยข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน การระบุความเสี่ยงหน่วยงานควรระบุข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยง ดังนี้

ก เหตุการณ์ความเสี่ยง

ข สาเหตุของความเสี่ยง หรือตัวผลักดันความเสี่ยง โดยการวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่แท้จริงของความเสี่ยง

ค ผลกระทบทั้งด้านลบและ/หรือด้านบวก

หน่วยงานอาจจัดกลุ่มความเสี่ยงที่มีลักษณะหรือมีผลกระทบที่เหมือนกันไว้ในประเภทความเสี่ยงเดียวกัน เพื่อให้การพิจารณาและการบริหารจัดการความเสี่ยงประเภทเดียวกันมีมุมมองในภาพรวมชัดเจนมากขึ้น

๔. การประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยง ประกอบด้วย

๑. การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง หน่วยงานอาจให้คะแนนความเสี่ยงตามเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงด้านต่าง ๆ เช่น ด้านโอกาส ด้านผลกระทบ รวมถึงด้านความสามารถขององค์กรในการจัดการความเสี่ยง และด้านลักษณะของความเสี่ยง โดยช่วงคะแนนอาจกำหนดเป็น ๓ ช่วงคะแนน หรือ ๕ ช่วงคะแนน

๒. การให้คะแนนความเสี่ยง วิธีการให้คะแนนความเสี่ยง เช่น การสัมภาษณ์ การทำแบบสำรวจ การประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างหน่วยงานภายใน การวิเคราะห์สถานการณ์ ทั้งนี้ การให้คะแนนความเสี่ยงของแต่ละกองงานเพียงวิธีเดียวอาจทำให้การให้คะแนนความเสี่ยงมีความคลาดเคลื่อนได้

๓. การพิจารณาความเสี่ยงในภาพรวม เมื่อหน่วยงานประเมินความเสี่ยงในแต่ละความเสี่ยงที่มีต่อวัตถุประสงค์ของกิจกรรมแล้ว หน่วยงานต้องพิจารณาผลกระทบของความเสี่ยงที่มีต่อวัตถุประสงค์ในระดับกลุ่ม และผลกระทบที่มีต่อหน่วยงานในภาพรวม เช่น ผลกระทบต่อความเสี่ยงที่มีต่อกิจกรรมอาจมีน้อยแต่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ระดับกอง หรือความเสี่ยง ๒ ความเสี่ยงที่ไม่มีผลกระทบต่อกิจกรรมอาจมีผลกระทบต่อหน่วยงานในภาพรวม เป็นต้น

๔. การจัดลำดับความเสี่ยง เมื่อหน่วยงานพิจารณาให้คะแนนความเสี่ยงแล้ว หน่วยงานต้องจัดลำดับความเสี่ยง เพื่อนำไปสู่การพิจารณาจัดสรรทรัพยากรในการตอบสนองความเสี่ยง หน่วยงานอาจใช้คะแนนความเสี่ยง (โอกาส x ผลกระทบ) ในการจัดลำดับความเสี่ยง โดยความเสี่ยงที่เท่ากันอาจพิจารณาปัจจัยอื่นประกอบ เช่น ความสามารถของหน่วยงานในการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านนั้น ๆ หรือลักษณะของความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อหน่วยงาน เป็นต้น

๕. การตอบสนองความเสี่ยง

การตอบสนองความเสี่ยง คือ กระบวนการตัดสินใจของฝ่ายบริหารในการจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นโดยผู้บริหารควรพิจารณาประเด็นดังต่อไปนี้ ในการตัดสินใจเลือกวิธีการตอบสนองความเสี่ยงเพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน

๑. การจัดการต้นเหตุของความเสี่ยง

๒. ทางเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยง

๓. ทรัพยากรที่ต้องใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยง

หน่วยงานสามารถพิจารณาเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยงวิธีใดวิธีหนึ่ง หรือหลายวิธี โดยการพิจารณาวิธีการจัดการความเสี่ยงควรคำนึงถึงต้นทุนกับประโยชน์ที่ได้รับของวิธีการจัดการความเสี่ยงแต่ละวิธี

ตัวอย่างวิธีการจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย

๑. ปฏิเสธความเสี่ยง โดยไม่ดำเนินงานในกิจกรรมที่มีความเสี่ยง ได้แก่ กิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูงและหน่วยงานไม่สามารถยอมรับความเสี่ยงนั้นได้ หน่วยงานอาจพิจารณาไม่ดำเนินงานในกิจกรรมนั้น ๆ

๒. การลดโอกาสของความเสี่ยง เช่น การลดโอกาสของความเสี่ยงการทุจริตด้านการเงิน โดยการวางระบบการควบคุมภายใน ได้แก่ การแบ่งแยกหน้าที่ การตรวจสอบ การสอบทาน และการกระหนาบยอด เป็นต้น

๓. การลดผลกระทบของความเสี่ยง เช่น การทำประกัน หรือการใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน เป็นต้น

๔. การโอนความเสี่ยง หน่วยงานอาจเลือกใช้การถ่ายโอนความเสี่ยงของกิจกรรมที่หน่วยงานเห็นว่าควรดำเนินการเพื่อประโยชน์ของประชาชน แต่หน่วยงานมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถดำเนินการเองได้ หรือไม่สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้ ได้แก่ การให้ภาคเอกชนดำเนินการ โดยมีการโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนไปด้วย เป็นต้น

๕. ยอมรับความเสี่ยง โดยไม่ดำเนินการจัดการความเสี่ยง เนื่องจากความเสี่ยงอยู่ในระดับที่หน่วยงานยอมรับได้ หรือต้นทุนในการบริหารจัดการความเสี่ยงมีมากกว่าประโยชน์ที่ได้รับ

๖. ใช้มาตรการเฝ้าระวัง หน่วยงานต้องกำหนดข้อมูลที่ต้องมีการเก็บรวบรวม การวิเคราะห์ การแจ้งเตือน และการดำเนินการเมื่อเหตุการณ์เกิดขึ้น

๗. การทำแผนฉุกเฉิน การจัดทำแผนฉุกเฉินเป็นการระบุดำเนินการเมื่อเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงขึ้น โดยต้องระบุบุคคลและวิธีการดำเนินการที่ชัดเจน เช่น ความเสี่ยงกรณีที่เจ้าหน้าที่ไม่สามารถเข้าสถานที่ทำงานได้

๘. การส่งเสริมหรือผลักดันเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น เมื่อเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อเชิงบวกกับองค์กร รวมถึงกำหนดแผนการดำเนินงานเมื่อเหตุการณ์เกิดขึ้น

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง อาจประกอบด้วย วิธีการจัดการความเสี่ยง บุคคลที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการความเสี่ยง ตัวชี้วัดความเสี่ยงที่สำคัญ วิธีการติดตามและการรายงานความเสี่ยง

๖. การติดตามและทบทวนการติดตามและทบทวน เป็นกระบวนการที่ให้ความเชื่อมั่นว่าการบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีอยู่ยังคงมีประสิทธิภาพ เนื่องจากความเสี่ยงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้น การติดตามและทบทวนเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นสม่ำเสมอ ปัจจัยที่ทำให้หน่วยงานต้องทบทวนการบริหารจัดการความเสี่ยง ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญซึ่งเกิดจากปัจจัยภายในและภายนอก หรือผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

การติดตามและทบทวนการบริหารจัดการความเสี่ยง สามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่องหรือเป็นระยะ ซึ่งควรดำเนินการในทุกกระบวนการของการบริหารจัดการความเสี่ยง การติดตามและทบทวนอาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของแผนการปฏิบัติงานขององค์กร การเปลี่ยนแปลงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

๗. การสื่อสารและการรายงาน

การสื่อสาร เป็นการสร้างความตระหนัก ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมของกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง การสื่อสารเป็นการให้และรับข้อมูล หน่วยงานควรมีช่องทางการสื่อสารทั้งภายในและภายนอก โดยการสื่อสารภายในต้องเป็นการสื่อสารจากผู้บริหารไปยังผู้ได้บังคับบัญชา จากผู้ได้บังคับบัญชาไปยังผู้บริหาร และระหว่างหน่วยงานย่อยภายใน หน่วยงานควรกำหนดบุคคลที่ควรได้รับข้อมูล ประเภทของข้อมูลที่ได้รับ ความถี่ของการรายงาน รูปแบบและวิธีการรายงาน เพื่อให้ผู้กำกับดูแล ผู้บริหาร และผู้มีส่วนได้เสียได้รับข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ครบถ้วน เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และทันต่อเวลา

ความหมายและคำจำกัดความ

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง ความไม่แน่นอนที่อาจจะส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ เป้าหมาย โดยผลกระทบดังกล่าวทำให้การดำเนินงานเบี่ยงเบนไปจากเป้าหมายหรือความคาดหวัง โดยอาจวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงได้จากผลกระทบของเหตุการณ์และโอกาสที่จะเกิด

ปัจจัยความเสี่ยง (Risk Factor) หมายถึง สาเหตุหรือที่มาของความเสี่ยงที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามขั้นตอนการดำเนินงาน หลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งที่เป็นปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในองค์กร

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการระบุความเสี่ยงและการวิเคราะห์เพื่อจัดลำดับความเสี่ยงที่จะมีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าประสงค์ขององค์กร โดยการประเมินจาก

๑. โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์เสี่ยง

๒. ผลกระทบ หมายถึง ขนาดของความรุนแรงความเสียหายที่เกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง

ระดับของความเสี่ยง (Risk Level) หมายถึง สถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินโอกาสและผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๕ ระดับ คือ ความเสี่ยงสูงมาก ความเสี่ยงสูง ความเสี่ยงปานกลาง ความเสี่ยงน้อย และความเสี่ยงน้อยมาก

การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) หมายถึง การกำหนดนโยบายโครงสร้างและกระบวนการ เพื่อทำให้คณะกรรมการ ผู้บริหารและบุคลากรนำไปปฏิบัติ ในการกำหนดกลยุทธ์และปฏิบัติงานทั่วทั้งองค์กร โดยกระบวนการบริหารความเสี่ยงจะสัมฤทธิ์ผลได้ องค์กรจะต้องสามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ประเมินผลกระทบต่อองค์กร และกำหนดวิธีการจัดการที่เหมาะสมให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในระดับหนึ่งว่าผลการดำเนินงานตามภารกิจต่าง ๆ จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้

การบริหารความเสี่ยงโดยองค์กรรวม (Enterprise Risk Management ERM) หมายถึง การบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กร รวมถึงกระบวนการในการปฏิบัติงานต่าง ๆ โดยต้องพยายามที่จะลดสาเหตุของความเสี่ยงในแต่ละโอกาสที่เกิดขึ้นแล้วจะทำให้องค์กรเกิดความเสียหาย โดยการทำให้ระดับความเสี่ยงและขนาดของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต ให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรเป็นสำคัญ

การจัดการความเสี่ยง หมายถึง แนวทางในการลดโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์หรือความเสี่ยงหรือลดผลกระทบความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

การติดตามประเมินผล หมายถึง ระบบบริหารความเสี่ยงที่สมบูรณ์ หน่วยงานต้องมีการติดตามผลระหว่างดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง โดยตรวจทาน ทบทวน ดูว่ามีประสิทธิภาพดี ให้คงดำเนินการต่อไป เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการบริหารความเสี่ยงที่กำหนดไว้มีประสิทธิภาพเพียงพอ เหมาะสม มีการปฏิบัติตามจริง หากพบข้อบกพร่องต้องได้รับการแก้ไขอย่างเหมาะสมและทันเวลา นอกจากนี้ ควรกำหนดให้มีการประเมินความเสี่ยงซ้ำอีกอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อดูว่าความเสี่ยงได้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้แล้วมีความเสี่ยงใหม่เพิ่มขึ้นมาอีกหรือไม่

ความเสี่ยงจากปัจจัยภายใน หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ความเสี่ยงที่องค์กรต้องพยายามลดให้น้อยลงหรือหมดไป ได้แก่ ความเสี่ยงในด้านนโยบาย ความเสี่ยงในการดำเนินงาน ความเสี่ยงในด้านทรัพยากรบุคคล ความเสี่ยงในด้านการเงิน และความเสี่ยงในด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ต่าง ๆ เป็นต้น

ความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอก หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร เป็นสิ่งที่อยู่นอกเหนือความรับผิดชอบขององค์กร ซึ่งต้องพยายามหามาตรการที่จะลดผลกระทบในทางลบได้มากที่สุด ได้แก่ ความเสี่ยงด้านเศรษฐกิจ ความเสี่ยงด้านการเมืองการปกครอง ความเสี่ยงด้านการแข่งขัน ความเสี่ยงด้านการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ความเสี่ยงด้านสังคมและพฤติกรรมของผู้บริโภค ความเสี่ยงด้านกฎหมาย และความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและภัยธรรมชาติ เป็นต้น

แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง เทศบาลตำบลหนองแวง

การบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลหนองแวง ได้กำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่า ด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ กำหนดให้บริหารจัดการความเสี่ยง เป็นเครื่องมือการบริหารจัดการของหน่วยงานประกอบกับหลักเกณฑ์การวัดประเมินผลการดำเนินงาน ด้านการบริหารความเสี่ยงที่ กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลังกำหนด มาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการ ความเสี่ยงของเทศบาลให้มีประสิทธิภาพ ประสพผลสำเร็จตามเป้าหมายและบรรลุวัตถุประสงค์ และเป็น เครื่องมือสำคัญในการบริหารงานให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

๑. กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑.๑ การวิเคราะห์องค์กร

๑.๑.๑ ประวัติความเป็นมา

เทศบาลตำบลหนองแวง เป็นหนึ่งในเจ็ดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอละหานทราย ได้รับการจัดตั้งเป็นเทศบาลตำบลหนองแวง เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๐ มีพื้นที่ประมาณ ๒๑๖ ตารางกิโลเมตร (๑๓๕,๐๐๐ ไร่) มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบสูงสลับที่ราบและที่ลุ่มน้ำท่วมขัง ลักษณะดินเป็นดินร่วนปนทราย มีภูเขาด้านแนว ชายแดน ไทย-กัมพูชา คือเทือกเขาบรรทัด มีพื้นที่ป่าเป็นป่าไม้อุทยานแห่งชาติตาพระยา ประมาณ ๑๐ % ของพื้นที่ โดยมีสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน ดังนี้

หลักเขตที่ ๑ ตั้งอยู่ตรงบริเวณริมถนนสายบ้านปากช่อง – บ้านละหานทราย ห่างจากสามแยกกรมทหารพรานที่ ๒๔ ทางทิศตะวันตกออกเฉียงใต้ระยะทางประมาณ ๐.๔ กิโลเมตร ที่บริเวณพิกัด TA ๗๓๗๙'๓๒

ด้านเหนือ

จากหลักเขตที่ ๑ เป็นเส้นเลียบตามแนวเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลตาจ่ง กับตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ตัดผ่านสวนและทุ่งนาไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ผ่านถนนสายบ้านปากช่อง – บ้านหนองปรือ ถึงหลักเขตที่ ๒ จุดลำปะเทียบริเวณทางเกวียนด้านทิศใต้หนองคราห่างจากถนนสายบ้านปากช่อง - บ้านหนองปรือทางทิศตะวันออกระยะทางประมาณ ๕๐๐ เมตร สิ้นสุดที่จุดบริเวณพิกัด T A ๗๓๗๙'๒๘ รวมระยะทางด้านทิศเหนือประมาณ ๓.๕ กิโลเมตร

ด้านตะวันออก

จากหลักเขตที่ ๒ เป็นเส้นเลียบตามแนวเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลตาจ่ง กับตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ไปทางทิศใต้ตามลำปะเทีย ถึงหลักเขตที่ ๓ ริมลำปะเทียบริเวณอ่างเก็บน้ำลำปะเทีย ที่จุดบริเวณพิกัด T A ๗๔๓๘'๔๔ ระยะทางประมาณ ๑๑ กิโลเมตร

จากหลักเขตที่ ๓ เป็นเส้นเลียบตามแนวเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลตาจ่ง กับตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ตามแนวเชิงเขาตลอด ถึงหลักเขตที่ ๔ บริเวณเชิงเขาตลอดด้านทิศใต้ ที่จุดบริเวณพิกัด TA ๘๑๒๘'๓๔ ระยะทางประมาณ ๓.๕ กิโลเมตร

จากหลักเขตที่ ๔ เป็นเส้นเลียบตามแนวเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลหนองไม้งาม อำเภอบ้านกรวด กับตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ โดยถือเอาสันปันน้ำเขาตลอด เขาปลวก และเขาจันทร์ ซึ่งเป็นแนวเขตระหว่างอำเภอละหานทรายกับอำเภอบ้านกรวด ถึงหลัก

เขตที่ ๕ จุดเทือกเขาพนมดงรัก บริเวณช่องห้วยสุข ที่บริเวณพิกัด T A ๘๘๒๗๖๑ ระยะทางประมาณ ๑๑ กิโลเมตร

จากหลักเขตที่ ๕ เป็นเส้นเลียบตามแนวเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลหนองไม้งาม อำเภอบ้านกรวด กับตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ไปทางทิศใต้ ถึงเส้นแนวแบ่งเขตประเทศไทย – สาธารณรัฐกัมพูชาประชาธิปไตย ถึงหลักเขตที่ ๖ สิ้นสุดที่จุดบริเวณพิกัด TA ๘๘๒๗๔๙ ระยะทางประมาณ ๑ กิโลเมตร

รวมระยะทางด้านทิศตะวันออกประมาณ ๒๖.๕ กิโลเมตร

ด้านใต้

จากหลักเขตที่ ๖ เป็นเส้นเลียบตามแนวเส้นแบ่งเขตชายแดนสาธารณรัฐกัมพูชาประชาธิปไตย และตำบลทัพไทย อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว กับตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้โดยถือเอาสันปันน้ำเทือกเขาพนมดงรักและเทือกเขาบรรทัดเป็นแนวธรรมชาติ เป็นแนวแบ่งเขต เป็นจุดสิ้นสุดที่หลักเขตที่ ๗ ที่บริเวณพิกัด T A ๗๔๓๖๖๙ รวมระยะทางด้านทิศใต้ประมาณ ๒๑ กิโลเมตร

ด้านตะวันตก

จากหลักเขตที่ ๗ เป็นเส้นเลียบตามแนวเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลลำโรงใหม่ กับตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ตามร่องน้ำลี้กคลองลำจังหัน ถึงหลักเขตที่ ๘ ที่จุดบริเวณพิกัด T A ๗๑๕๖๘๔ ระยะทางประมาณ ๓.๕ กิโลเมตร

จากหลักเขตที่ ๘ เป็นเส้นเลียบตามแนวเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลลำโรงใหม่ กับตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ไปทางทิศเหนือตามลำจังหัน ห้วยตากิ้ว ถึงหลักเขตที่ ๙ บริเวณสะพานข้ามลำจังหัน ถนนสายหนองแวง - โนนดินแดง (ปัจจุบันคือพื้นที่อ่าง) ที่บริเวณพิกัด T A ๗๐๗๘๓๔ ระยะทางประมาณ ๑๘ กิโลเมตร

จากหลักเขตที่ ๙ เป็นเส้นเลียบตามแนวเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลลำโรงใหม่ กับตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ไปทางทิศเหนือตามลำจังหัน ถึงหลักเขตที่ ๑๐ บริเวณลำจังหันจดกับถนนสายบ้านหนองไก่อ ที่บริเวณพิกัด T A ๗๑๔๘๔๓ ระยะทางประมาณ ๒ กิโลเมตร

จากหลักเขตที่ ๑๐ เป็นเส้นเลียบตามแนวเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลลำโรงใหม่ กับตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ไปทางทิศตะวันออกตามถนนบ้านหนองไก่อ ถึงหลักเขตที่ ๑๑ บริเวณทางแยกเข้าบ้านหนองหว้า ซึ่งห่างจากบ้านหนองหว้าทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือระยะทางประมาณ ๑.๒ กิโลเมตร ที่บริเวณพิกัด T A ๗๔๓๘๔๓ ระยะทางประมาณ ๒.๘ กิโลเมตร

จากหลักเขตที่ ๑๑ เป็นเส้นเลียบตามแนวเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลลำโรงใหม่ กับตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ไปทางทิศเหนือตามถนนสายเข้าบ้านหนองหว้า - บ้านปากช่อง ถึงหลักเขตที่ ๑๒ บริเวณสี่แยกถนนสายบ้านหนองหว้า - บ้านปากช่อง ตัดกับถนนสายบ้านน้อยหนองหว้า - บ้านหนองแวง ที่บริเวณพิกัด T A ๗๔๗๘๖๙ ระยะทางประมาณ ๒.๘ กิโลเมตร

จากหลักเขตที่ ๑๒ เป็นเส้นเลียบตามแนวเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลลำโรงใหม่ กับตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ไปตามทิศตะวันตกตามถนนไปบ้านหนองหว้า ถึงหลักเขตที่ ๑๓ บริเวณสามแยกที่จัดสรรทางทหาร ที่บริเวณพิกัด T A ๗๔๒๘๖๙ ระยะทางประมาณ ๕๐๐ เมตร

จากหลักเขตที่ ๑๓ เป็นเส้นเลียบตามแนวเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลลำโรงใหม่ กับตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือตามถนนที่จัดสรร ถึงหลักเขตที่ ๑๔

บริเวณจุดตัดระหว่างถนนจัดสรรกับทางเกวียนบ้านโคกเฟื่อง – บ้านปากช่อง ทางทิศใต้หนองตาดอน (หนองประสพ) ที่บริเวณพิกัด T A ๗๓๒๕๐๖ ระยะทางประมาณ ๔.๕ กิโลเมตร

จากหลักเขตที่ ๑๔ เป็นเส้นเลียบตามแนวเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลละหานทราย กับตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ไปทางทิศเหนือ ตามกึ่งกลางหนองตาดอน (หนองประสพ) และ หนองดีเป็น (หนองตาสุข) จนบรรจบหลักเขตที่ ๑ ระยะทางประมาณ ๒.๘ กิโลเมตร

รวมระยะทางด้านทิศตะวันตกประมาณ ๓๖.๙ กิโลเมตร

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือชุมชนหรือตำบล

ตำบลหนองแวง เป็นหนึ่งในหกตำบลของอำเภอละหานทราย ที่ทำการเทศบาลตำบลหนองแวง ตั้งอยู่ที่ บ้านหนองตาเยา หมู่ ๕ ตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ห่างจากตัวอำเภอละหานทรายประมาณ ๓๐ กิโลเมตร โดยมีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ	มีอาณาเขตติดต่อกับ	เทศบาลตำบลตาจ่ง อำเภอละหานทราย
ทิศใต้	มีอาณาเขตติดต่อกับ	ราชอาณาจักรกัมพูชา
ทิศตะวันออก	มีอาณาเขตติดต่อกับ	เทศบาลตำบลหนองไม้งาม อำเภอบ้านกรวด
ทิศตะวันตก	มีอาณาเขตติดต่อกับ	เทศบาลตำบลสำโรงใหม่ อำเภอละหานทราย

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

เทศบาลตำบลหนองแวง มีพื้นที่ประมาณ ๒๑๖ ตารางกิโลเมตร (๑๓๕,๐๐๐ ไร่) มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบสูงสลับที่ราบและที่ลุ่มน้ำท่วมขัง เป็นดินร่วนปนทรายมีภูเขาตามแนวชายแดน ไทย-กัมพูชา คือเทือกเขาพนมดงรัก มีพื้นที่ป่าเป็นป่าไม้อุทยานแห่งชาติตาพระยา ประมาณ ๑๐ % ของพื้นที่ และพื้นที่ป่าธรรมชาติ บริเวณบ้านผไทรวมพลประมาณ ๑๐ ไร่ สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เคยเป็นป่า ปัจจุบันได้รับการจัดสรรเป็นที่ทำกินให้แก่เกษตรกรเข้าทำประโยชน์

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

ฤดูร้อน	กุมภาพันธ์ – พฤษภาคม	อุณหภูมิ ๒๗-๓๗ องศาเซลเซียส
ฤดูฝน	มิถุนายน – กันยายน	อุณหภูมิ ๒๖-๓๖ องศาเซลเซียส
ฤดูหนาว	ตุลาคม – มกราคม	อุณหภูมิ ๑๖-๓๔ องศาเซลเซียส

๑.๔ ลักษณะของดิน

สภาพดินมีคุณภาพต่ำ เพราะเป็นดินที่สลายตัวมาจากหินทราย การระบายน้ำดีแต่ไม่อุ้มน้ำ บางแห่งเหมาะแก่การปลูกข้าวและผลไม้ มีกลุ่มดิน ดังนี้

- กลุ่มดินนา ครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ ๒๕ ของพื้นที่ส่วนมากครอบคลุมบริเวณตอนเหนือเป็นแนวกว้างไปทางทิศตะวันออก และทิศตะวันตก ส่วนทิศใต้ของตำบลมีดินร่วนปนทราย
- กลุ่มดินไร่ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ ๒๕ ของพื้นที่ กระจาย
- กลุ่มดินผสมครอบคลุมพื้นที่ร้อยละ ๕๐ ของพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเทือกเขาพนมดงรัก

๒. ด้านการเมือง/การปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง ตำบลหนองแวง มีเขตการปกครองจำนวน ๑๓ หมู่บ้าน ประกอบด้วย

๑. บ้านปากช่อง หมู่ที่ ๑ (ชุมชนย่อยบ้านปากช่อง หมู่ ๑)
๒. บ้านหนองแวง หมู่ที่ ๒ (ชุมชนย่อยบ้านหนองแวง หมู่ ๒)
๓. บ้านหนองไก่อ หมู่ที่ ๓ (ชุมชนย่อยบ้านหนองไก่อ หมู่ ๓)
๔. บ้านหนองหว้า หมู่ที่ ๔ (ชุมชนย่อยบ้านหนองหว้า หมู่ ๔)
๕. บ้านหนองตาเยา หมู่ที่ ๕ (ชุมชนย่อยบ้านหนองตาเยา หมู่ ๕)

๖. บ้านปากช่อง หมู่ที่ ๖ (ชุมชนย่อยบ้านปากช่อง หมู่ ๖)
๗. บ้านปากช่อง หมู่ที่ ๗ (ชุมชนย่อยบ้านปากช่อง หมู่ ๗)
๘. บ้านศรีทายาท หมู่ที่ ๘ (ชุมชนย่อยบ้านศรีทายาท หมู่ ๘)
๙. บ้านราษฎร์รักแดน หมู่ที่ ๙ (ชุมชนย่อยบ้านราษฎร์รักแดน หมู่ ๙)
๑๐. บ้านแท่นทัพไทย หมู่ที่ ๑๐ (ชุมชนย่อยบ้านแท่นทัพไทยหมู่ ๑๐)
๑๑. บ้านผไทรวมพล หมู่ที่ ๑๑ (ชุมชนย่อยบ้านผไทรวมพล หมู่ ๑๑)
๑๒. บ้านใหม่หนองแวง หมู่ที่ ๑๒ (ชุมชนย่อยบ้านใหม่หนองแวง หมู่ ๑๒)
๑๓. บ้านใหม่หนองหว้า หมู่ที่ ๑๓ (ชุมชนย่อยบ้านใหม่หนองหว้า หมู่ ๑๓)

๒.๒ การเลือกตั้ง

- ๑) หน่วยเลือกตั้งที่ ๑ ได้แก่หมู่ที่ ๑ ตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย หรือบ้านเลขที่ ๑ ถึงบ้านเลขที่ ๒๒๕/๑
- ๒) หน่วยเลือกตั้งที่ ๒ ได้แก่หมู่ที่ ๑ ตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย หรือบ้านเลขที่ ๒๒๖ ถึงบ้านเลขที่ ๑๐๐๐
- ๓) หน่วยเลือกตั้งที่ ๓ ได้แก่หมู่ที่ ๒ ตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย หมู่ที่ ๒ ตำบลหนองแวง (ยกทั้งหมู่)
- ๔) หน่วยเลือกตั้งที่ ๔ ได้แก่หมู่ที่ ๓ ตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย หรือบ้านเลขที่ ๑ ถึงบ้านเลขที่ ๑๒๖/๑
- ๕) หน่วยเลือกตั้งที่ ๕ ได้แก่หมู่ที่ ๓ ตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย หรือบ้านเลขที่ ๑๒๗ ถึงบ้านเลขที่ ๑๐๐๐
- ๖) หน่วยเลือกตั้งที่ ๖ ได้แก่หมู่ที่ ๖ ตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย หมู่ที่ ๖ ตำบลหนองแวง (ยกทั้งหมู่)
- ๗) หน่วยเลือกตั้งที่ ๗ ได้แก่หมู่ที่ ๗ ตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย หมู่ที่ ๗ ตำบลหนองแวง (ยกทั้งหมู่)
- ๘) หน่วยเลือกตั้งที่ ๘ ได้แก่หมู่ที่ ๑๒ ตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย หมู่ที่ ๑๒ ตำบลหนองแวง (ยกทั้งหมู่)
- ๙) หน่วยเลือกตั้งที่ ๑ ได้แก่หมู่ที่ ๔ ตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย หมู่ที่ ๔ ตำบลหนองแวง (ยกทั้งหมู่) ที่เลือกตั้งได้แก่ ศาลาประชาคม
- ๑๐) หน่วยเลือกตั้งที่ ๒ ได้แก่หมู่ที่ ๕ ตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย หรือบ้านเลขที่ ๑ ถึงบ้านเลขที่ ๑๒๗ ที่เลือกตั้งได้แก่ หอประชุม โรงเรียนบ้านหนองตาเยา
- ๑๑) หน่วยเลือกตั้งที่ ๓ ได้แก่หมู่ที่ ๕ ตำบลหนองแวง อำเภอละหานทรายหรือบ้านเลขที่ ๑๒๘ ถึงบ้านเลขที่ ๑๐๐๐ ที่เลือกตั้งได้แก่ อาคารเรียน โรงเรียนบ้านหนองตาเยา
- ๑๒) หน่วยเลือกตั้งที่ ๔ ได้แก่หมู่ที่ ๘ ตำบลหนองแวง อำเภอละหานทรายหมู่ที่ ๘ ตำบลหนองแวง (ยกทั้งหมู่) ที่เลือกตั้งได้แก่ศาลากลางบ้าน
- ๑๓) หน่วยเลือกตั้งที่ ๕ ได้แก่หมู่ที่ ๙ ตำบลหนองแวง อำเภอละหานทรายหมู่ที่ ๙ ตำบลหนองแวง (ยกทั้งหมู่) ที่เลือกตั้งได้แก่ ศาลากลางบ้าน
- ๑๔) หน่วยเลือกตั้งที่ ๖ ได้แก่หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองแวง (ยกทั้งหมู่) ที่เลือกตั้งได้แก่ อาคารเอนกประสงค์โรงเรียนบ้านแท่นทัพไทย
- ๑๕) หน่วยเลือกตั้งที่ ๗ ได้แก่หมู่ที่ ๑๑ ตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย หมู่ที่ ๑๑ ตำบลหนองแวง (ยกทั้งหมู่) ที่เลือกตั้งได้แก่ ศาลากลางบ้าน

๑๖) หน่วยเลือกตั้งที่ ๘ ได้แก่หมู่ที่ ๑๓ ตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย หมู่ที่ ๑๓ ตำบลหนองแวง (ยกทั้งหมู่) ที่เลือกตั้งได้แก่ อาคารเรียน โรงเรียนบ้านหนองหว้า

๓. ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร (ข้อมูลเปรียบเทียบย้อนหลัง ๓ - ๕ ปี และการคาดการณ์ในอนาคต)

หมู่บ้าน	ย้อนหลัง 5 ปี					ปัจจุบัน	คาดการณ์ในอนาคต		
	2561	2562	2563	2564	2565	2566	2567	2568	2569
หมู่ที่ 0 หนองแวง	4	4	6	6	11	15	19	18	16
หมู่ที่ 1 ปากช่อง	1,532	1,525	1,540	1,522	1,538	1,522	1,539	1,541	1,544
หมู่ที่ 2 หนองแวง	1,034	1,050	1,051	1,087	1,098	1,060	1,076	1,082	1,084
หมู่ที่ 3 หงอนไก่	2,092	2,107	2,096	2,115	2,118	2,127	2,129	2,141	2,150
หมู่ที่ 4 หนองหว้า	977	973	974	984	984	980	990	996	1,005
หมู่ที่ 5 หนองตาเยา	1,923	1,935	1,949	1,994	1,969	2,005	1,983	1,996	2,003
หมู่ที่ 6 ปากช่อง	1,248	1,251	1,248	1,261	1,255	1,246	1,256	1,258	1,264
หมู่ที่ 7 ปากช่อง	851	860	852	863	854	864	855	857	861
หมู่ที่ 8 ศรีทายาท	1,252	1,266	1,270	1,309	1,275	1,331	1,285	1,294	1,305
หมู่ที่ 9 ราษฎร์รักแดน	1,126	1,146	1,162	1,173	1,176	1,152	1,189	1,201	1,206
หมู่ที่ 10 แท่นทัพไทย	1,048	1,062	1,060	1,065	1,066	1,093	1,073	1,079	1,082
หมู่ที่ 11 ผไทรวมพล	1,186	1,183	1,191	1,193	1,191	1,187	1,192	1,194	1,196
หมู่ที่ 12 ใหม่หนอง แวง	1,117	1,107	1,123	1,135	1,122	1,139	1,125	1,127	1,130
หมู่ที่ 13 ใหม่หนอง หว้า	1,091	1,111	1,116	1,111	1,122	1,077	1,132	1,142	1,148
รวม	16,481	16,580	16,638	16,818	16,750	16,747	16,843	16,926	16,994

๓.๒ ช่วงอายุและจำนวนประชากร (ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๖)

ช่วงอายุ	ชาย	หญิง	รวม
น้อยกว่า 1 ปี - 18 ปี	2,163	2,021	4,184
19 ปี - 59 ปี	5,017	5,029	10,046
60 ปี - มากกว่า 100 ปี	1,260	1,306	2,566
รวม	8,440	8,356	16,796

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

เนื่องจากเทศบาลตำบลหนองแวง เป็นพื้นที่ที่อยู่ห่างไกล ตามแนวเขตชายแดนไทย – กัมพูชา และตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ตามโครงการพระราชดำริ จึงได้รับการส่งเสริมด้านการศึกษา โดยมีสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่ตำบลหนองแวงทั้งสิ้น ๑๐ แห่ง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๙ แห่ง ดังนี้

๔.๑.๑ โรงเรียนในสังกัดของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓ มีจำนวนทั้งสิ้น ๙ แห่ง มีจำนวนนักเรียนรวมทั้งสิ้นจำนวน ๑,๕๑๖ คน ดังนี้

ลำดับ ที่	โรงเรียน	จำนวนเด็กนักเรียน (คน)							
		อนุบาล (คน)	ป.1 (คน)	ป.2 (คน)	ป.3 (คน)	ป.4 (คน)	ป.5 (คน)	ป.6 (คน)	รวมทั้งสิ้น (คน)
1.	บ้านปากช่อง	53	38	44	39	44	36	29	283
2.	บ้านหนองแวง	39	18	16	18	25	28	23	167
3.	บ้านหนองไก่อ (โคกสง่า)	43	17	25	29	20	26	15	175
4.	บ้านหนองหว้า	34	17	24	24	21	19	19	158
5.	บ้านหนองตาเยา	37	19	20	31	18	21	27	173
6.	บ้านบาระแนะ	29	12	13	12	15	17	16	114
7.	บ้านราษฎร์รักแดน	36	21	9	13	21	11	8	119
8.	บ้านแท่นทัพไทย	21	15	17	10	7	17	17	104
9.	บ้านผไทรวมพล	22	7	9	6	7	10	15	76
รวม		314	164	177	182	178	185	169	1,359

๔.๑.๒ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดของเทศบาลตำบลหนองแวง มีจำนวนทั้งสิ้น ๙ แห่ง โดยเป็นศูนย์ที่ได้รับการถ่ายโอนจากกรมการพัฒนาชุมชน(เดิม) จำนวน ๗ แห่ง และจัดตั้งเอง จำนวน ๒ แห่ง มีเด็กนักเรียนทั้งสิ้น จำนวน ๓๐๔ คน ดังนี้

ลำดับ ที่	ชื่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	จำนวนเด็ก(คน)			หมายเหตุ
		ชาย	หญิง	รวม	
1.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองแวง	18	18	36	จัดตั้งเอง
2.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองไก่อ	16	20	36	จัดตั้งเอง
3.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านปากช่อง	22	20	42	รับถ่ายโอน
4.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองหว้า	9	14	23	รับถ่ายโอน
5.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองตาเยา	13	16	29	รับถ่ายโอน
6.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านศรีทายาท	10	20	30	รับถ่ายโอน
7.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านราษฎร์รักแดน	10	10	20	รับถ่ายโอน
8.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านแท่นทัพไทย	6	14	20	รับถ่ายโอน
9.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผไทรวมพล	13	9	22	รับถ่ายโอน

ลำดับ ที่	ชื่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	จำนวนเด็ก(คน)			หมายเหตุ
		ชาย	หญิง	รวม	
	รวม	117	141	258	

๑๘

๔.๑.๓ ศูนย์การศึกษาชุมชน ในสังกัดของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอละหานทราย จำนวน ๓ แห่ง เป็นสอนระดับประถมศึกษา – มัธยมศึกษาปีที่ ๖

๔.๒ สาธารณสุข

เนื่องจากตำบลหนองแวง เป็นพื้นที่ที่อยู่ห่างไกลจากตัวอำเภอละหานทราย ประกอบกับเป็นพื้นที่ชายแดน แบบป่าดิบชื้น ทำให้ประชาชนมีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคภัยต่างๆ ดังนั้นจึงมีการก่อตั้งหน่วยบริการด้านสาธารณสุข (โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล) ในพื้นที่ตำบลหนองแวง ๖ แห่ง โดยในปี พ.ศ.๒๕๕๑ ได้รับการถ่ายโอนสถานีนอนามัยตามมติคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๒ แห่ง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลำดับที่	ชื่อสถานีนอนามัย	พื้นที่บริการ	หมายเหตุ
1.	สถานีนอนามัยบ้านหนองหว้า	หมู่ 4,13	ถ่ายโอน
2.	สถานีนอนามัยบ้านหนองตาเยา	หมู่ 5	ถ่ายโอน
3.	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองแวง	หมู่ 1,2,6,7,12	
4.	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองไก่อ	หมู่ 3	
5.	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลศรีทายาท	หมู่ 8,11	
6.	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลราษฎร์รักแดน	หมู่ 9,10	

๔.๓ อาชญากรรม

➢ การทะเลาะวิวาทในตำบลหนองแวง เกิดจากการศึกษาค้นของวัยรุ่น ซึ่งวัยรุ่นที่มีปัญหาการทะเลาะวิวาทส่วนใหญ่จะเป็นวัยรุ่นที่อยู่ในชุมชน ไม่มีอาชีพหลัก และไม่ได้ศึกษาต่อ

➢ การทะเลาะวิวาทจะเกิดในลักษณะของวัยรุ่นต่างชุมชน ระหว่างหมู่บ้าน ซึ่งจะเกิดขึ้นประจำในการจัดกิจกรรมของชุมชน หรือตำบล ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มของทุกหมู่บ้าน

➢ ในการควบคุมดูแลการทะเลาะวิวาท จะมีเจ้าหน้าที่ตำรวจ อปพร. ตำรวจบ้าน และกองร้อยทหารพราน ๒๖๐๓ ทำหน้าที่ในการควบคุมดูแลปัญหาดังกล่าว

๔.๔ ยาเสพติด

➢ การทะเลาะวิวาทในตำบลหนองแวง เกิดจากการศึกษาค้นของวัยรุ่น ซึ่งวัยรุ่นที่มีปัญหาการทะเลาะวิวาทส่วนใหญ่จะเป็นวัยรุ่นที่อยู่ในชุมชน ไม่มีอาชีพหลัก และไม่ได้ศึกษาต่อ

➢ การทะเลาะวิวาทจะเกิดในลักษณะของวัยรุ่นต่างชุมชน ระหว่างหมู่บ้าน ซึ่งจะเกิดขึ้นประจำในการจัดกิจกรรมของชุมชน หรือตำบล ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มของทุกหมู่บ้าน

➢ ในการควบคุมดูแลการทะเลาะวิวาท จะมีเจ้าหน้าที่ตำรวจ อปพร. ตำรวจบ้าน และกองร้อยทหารพราน ๒๖๐๓ ทำหน้าที่ในการควบคุมดูแลปัญหาดังกล่าว

๔.๕ การสังคมสงเคราะห์ (ข้อมูล ณ กรกฎาคม ๒๕๖๖)

บ้าน	ผู้สูงอายุ	ผู้พิการ	ผู้ป่วยเอดส์	เด็กแรกเกิด
หมู่ที่ 1 ปากช่อง	194	33	2	14

บ้าน	ผู้สูงอายุ	ผู้พิการ	ผู้ป่วยเอดส์	เด็กแรกเกิด
หมู่ที่ 2 หนองแวง	160	48	6	9
หมู่ที่ 3 หงอนไก่	292	72	4	22
หมู่ที่ 4 หนองหว้า	146	21	1	11
หมู่ที่ 5 หนองดาเยา	279	64	1	22
หมู่ที่ 6 ปากช่อง	189	44	2	13

๑๙

บ้าน	ผู้สูงอายุ	ผู้พิการ	ผู้ป่วยเอดส์	เด็กแรกเกิด
หมู่ที่ 7 ปากช่อง	126	34	6	7
หมู่ที่ 8 ศรีทาท	172	45	4	13
หมู่ที่ 9 ราษฎร์รักแดน	164	34	1	13
หมู่ที่ 10 แทนทัพไทย	180	34	1	10
หมู่ที่ 11 ผไทรวมพล	179	29	2	18
หมู่ที่ 12 ใหม่หนองแวง	163	30	5	11
หมู่ที่ 13 ใหม่หนองหว้า	156	35	4	9
รวมทั้งสิ้น	2,400	535	45	173

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง

๕.๑.๑ การคมนาคมขนส่ง (ทางบก,ทางน้ำ, ทางราง ฯลฯ)

จำนวนถนนลูกรัง	๓๑๐	สาย
จำนวนถนนลาดยาง	๑๐	สาย
จำนวนถนนคอนกรีต	๖๗	สาย
จำนวนสะพานคอนกรีต	๖	แห่ง
จำนวนสะพานอื่นๆ	๔	แห่ง

๕.๒ การไฟฟ้า

ไฟฟ้าที่ผลิตโดยการไฟฟ้านครหลวงหรือการ

ไฟฟ้าส่วนภูมิภาคคิดเป็นร้อยละ	๙๙	ของครัวเรือน
จำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้	๔,๓๓๓	ของครัวเรือน
จำนวนครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้	๑๐	ของครัวเรือน

๕.๓ การประปา

จำนวนครัวเรือนที่มีประปาใช้	๓,๘๔๘	ของครัวเรือน
จำนวนครัวเรือนที่ไม่มีประปาใช้	๒๕	ของครัวเรือน

๕.๔ ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

มีไปรษณีย์ จำนวน ๒ แห่ง ให้บริการ เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. ในวันจันทร์

- เสาร์ (วันเสาร์ครึ่งวัน) หยุดวันอาทิตย์

๖. ระบบเศรษฐกิจ

๖.๑ การเกษตร

- อาชีพหลักในพื้นที่ตำบลหนองแวง คือ เกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำไร่ ทำสวน โดยส่วนใหญ่ของประชากรในพื้นที่จะประกอบอาชีพทำนา ในส่วนของการทำไร่ จะประกอบด้วย ไร่มัน ไร่อ้อย และในส่วนของการทำงาน คือ การทำสวนยางพารา สวนยูคาลิปตัส
- อาชีพรองในพื้นที่ตำบลหนองแวง คือ การรับจ้าง ซึ่งอาชีพการรับจ้างส่วนใหญ่ของประชากรในพื้นที่คือ การรับจ้างนอกฤดูเก็บเกี่ยว หรือหลังจากเสร็จสิ้นการทำเกษตรกรรม
- นอกจากอาชีพดังกล่าวแล้ว ในพื้นที่ตำบลหนองแวง ยังมีอาชีพอื่นๆ อีก แต่มีจำนวนน้อย คือ รับราชการ ค้าขาย เป็นต้น

๒๐

๖.๒ การประมง

- อาชีพหลักในพื้นที่ตำบลหนองแวง คือ เกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำไร่ ทำสวน โดยส่วนใหญ่ของประชากรในพื้นที่จะประกอบอาชีพทำนา ในส่วนของการทำไร่ จะประกอบด้วย ไร่มัน ไร่อ้อย และในส่วนของการทำงาน คือ การทำสวนยางพารา สวนยูคาลิปตัส

๖.๓ การปศุสัตว์

- อาชีพหลักในพื้นที่ตำบลหนองแวง คือ เกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำไร่ ทำสวน โดยส่วนใหญ่ของประชากรในพื้นที่จะประกอบอาชีพทำนา ในส่วนของการทำไร่ จะประกอบด้วย ไร่มัน ไร่อ้อย และในส่วนของการทำงาน คือ การทำสวนยางพารา สวนยูคาลิปตัส

๖.๔ การบริการ

- อาชีพหลักในพื้นที่ตำบลหนองแวง คือ เกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำไร่ ทำสวน โดยส่วนใหญ่ของประชากรในพื้นที่จะประกอบอาชีพทำนา ในส่วนของการทำไร่ จะประกอบด้วย ไร่มัน ไร่อ้อย และในส่วนของการทำงาน คือ การทำสวนยางพารา สวนยูคาลิปตัส

๖.๕ การท่องเที่ยว

- อาชีพหลักในพื้นที่ตำบลหนองแวง คือ เกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำไร่ ทำสวน โดยส่วนใหญ่ของประชากรในพื้นที่จะประกอบอาชีพทำนา ในส่วนของการทำไร่ จะประกอบด้วย ไร่มัน ไร่อ้อย และในส่วนของการทำงาน คือ การทำสวนยางพารา สวนยูคาลิปตัส

๖.๖ การอุตสาหกรรม

- อาชีพหลักในพื้นที่ตำบลหนองแวง คือ เกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำไร่ ทำสวน โดยส่วนใหญ่ของประชากรในพื้นที่จะประกอบอาชีพทำนา ในส่วนของการทำไร่ จะประกอบด้วย ไร่มัน ไร่อ้อย และในส่วนของการทำงาน คือ การทำสวนยางพารา สวนยูคาลิปตัส

๖.๗ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

เทศบาลตำบลหนองแวง ได้ส่งเสริมการรวมกลุ่มของราษฎรในเขตพื้นที่ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพ และการส่งเสริมสวัสดิการของชุมชน โดยมีกลุ่มที่สำคัญ ที่เทศบาลตำบลหนองแวงสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม ดังนี้

ลำดับ	แหล่งเรียนรู้	สถานที่	แกนนำ
1	กองทุนโรงพยาบาลตำบล	โรงพยาบาลตำบลหนองแวง ม.3 บ้านหนองไก่อ	นายสมหวัง ดอนรัมย์ ประธานกองทุน รองประธานกองทุน
2	กลุ่มทอผ้าไหม	กลุ่มทอผ้าไหมบ้านราษฎร์รัก แดนม.9 กลุ่มทอผ้าไหมบ้านผไท	นางสมหมาย ริดชะกล้า ประธานกลุ่มทอผ้าไหมบ้านราษฎร์รักแดน นางน้อย พลรัมย์

ลำดับ	แหล่งเรียนรู้	สถานที่	แกนนำ
		รวมพล.11	ประธานกลุ่มทอผ้าไหมม.11
3	กลุ่มออทริพย์เพื่อการผลิตม.10	- ร้านค้าชุมชน - บั๊มน้ำมันชุมชน ม. 10	นายวีระพล ศรีสังข์บุญ ประธานกลุ่มฯ
4	ชมรมฉาปนกิจสงเคราะห์ผู้สูงอายุ	เทศบาลตำบลหนองแวง/กอง สวัสดิการสังคม	นายสมหวัง ดอนรัมย์ ประธานชมรม ผู้สูงอายุตำบลหนองแวง
5	กลุ่มฉาปนกิจสงเคราะห์หมู่บ้าน	ฉาปนกิจหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน	ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน
6	กลุ่มร้านค้าชุมชนบ้านหนองตาเยา	บ้านหนองตาเยา หมู่ 5	นายใบ ทำนากอก

๒๑

๖.๘ แรงงาน

➤ อาชีพหลักในพื้นที่ตำบลหนองแวง คือ เกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำไร่ ทำสวน โดยส่วนใหญ่ของประชากรในพื้นที่ประกอบอาชีพทำนา ในส่วนของการทำไร่ จะประกอบด้วย ไร่มัน ไร่ถั่ว และในส่วนของการทำงาน คือ การทำสวนยางพารา สวนยูคาลิปตัส

๗. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๗.๑ การนับถือศาสนา

- ผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๙๙ วัด ๑๕ แห่ง
- ผู้ที่นับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ ๑ สำนักคริสต์ ๑ แห่ง

๗.๒ ประเพณีและงานประจำปี

- มกราคม ทำบุญตักบาตรวันขึ้นปีใหม่ ผ้าป่าสามัคคี แห่รวมทั่ว
- กุมภาพันธ์ – มีนาคม เทศมหาชาติ
- เมษายน แห่พระทรงน้ำพระ รดน้ำดำหัวผู้หลักผู้ใหญ่ ก่อเจดีย์ทราย
- พฤษภาคม ทำบุญเบิกบ้าน เช่นไหว้ตาปู่ ขึ้น ๖ ค่ำเดือน ๖
- มิถุนายน – กรกฎาคม แห่เทียนเข้าพรรษา
- สิงหาคม ทำบุญตักบาตรวันแม่แห่งชาติ พัฒนาหมู่บ้าน
- กันยายน ทอดกฐินสามัคคี
- ตุลาคม ทำบุญเดือนสิบ ประเพณีโพนตา สารทลาว
- พฤศจิกายน ออกพรรษา ทำบุญตักบาตรเทโว ลอยกระทง ทอดกฐิน
- ธันวาคม ทำบุญวันพ่อแห่งชาติ พัฒนาหมู่บ้าน ปลุกต้นไม้

๗.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนในเขตเทศบาลได้อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ วิธีการทำเครื่องจักสารใช้สำหรับในครัวเรือน วิธีการเลี้ยงไหมและการทอผ้าไหม วิธีการทอเสื่อจากต้นกก

ภาษาถิ่น ร้อยละ ๔๕ ภาษาเขมร ร้อยละ ๕๕ ภาษาอีสาน

๗.๔ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

ประชาชนในเขตเทศบาลได้ผลิตของใช้พื้นเมืองขึ้นใช้ในครัวเรือนและเหลือเอาไว้จำหน่าย ได้แก่ ผ้าไหม เสื่อกก เครื่องจักรสานที่ทำจากไม้ไผ่

๘. ทรัพยากรธรรมชาติ

๘.๑ น้ำ

แหล่งน้ำธรรมชาติ มีลำน้ำ ลำห้วย ๖ สาย ดังนี้

หนองไก่อ

ลำปะเทีย	เริ่มจากบ้านราษฎร์รักแดน ไหลผ่านบ้านศรีทายาท สิ้นสุดที่บ้านหนองไก่อ เป็นลำน้ำ ที่ราษฎรใช้ในการเกษตรได้ตลอดปี
ห้วยดินทราย	เริ่มจากบ้านแท่นทัพไทย ไหลผ่านบ้านศรีทายาท บรรจบกับลำปะเทีย
ห้วยหินขาด	เริ่มจากบ้านหนองหว้า บรรจบกับห้วยกระจอน ที่บ้าน
ห้วยกระจอน	แยกจากห้วยหินขาด ไหลผ่านบ้านปากช่อง และบ้านหนองแวง

๒๒

ห้วยเปี่ยมพิ้ว	เริ่มจากเขตอนุรักษป่า ไหลผ่านบ้านราษฎร์รักแดน สิ้นสุดที่บ้านหนองตาเยา บรรจบลำจังหัน
ห้วยลำจังหัน	ไหลผ่านเขตบ้านหนองหว้าและไหลลงสู่เขื่อนลำจังหันในเขตพื้นที่รอยต่อระหว่างตำบลหนองแวงและตำบลสำโรงใหม่

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- อ่างเก็บน้ำลำจังหัน	ขนาด ๒,๕๐๐ ไร่
- อ่างต้นน้ำลำปะเทีย	ขนาด ๒๐๐ ไร่
- อ่างเก็บน้ำห้วยหินขาด	ขนาด ๔๐๐ ไร่
- อ่างเก็บน้ำห้วยนาเหนือ	ขนาด ๔๐๐ ไร่
- อ่างเก็บน้ำห้วยดินทราย	ขนาด ๓๐๐ ไร่
- อ่างเก็บน้ำร่องน้ำซับ	ขนาด ๑๕๐ ไร่
- อ่างเก็บน้ำลำปะเทีย	ขนาด ๕๐๐ ไร่
- อ่างเก็บน้ำเปี่ยมพิ้ว	ขนาด ๑๘๐ ไร่
- สระน้ำในไร่นา	๒๔๘ แห่ง

๘.๒ ลักษณะของไม้และป่าไม้

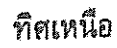
- ป่าไม้อุทยานแห่งชาติตาพระยา ประมาณ ๕๐ % ของพื้นที่
- ป่าธรรมชาติ บ้านผไทรวมพล ๑๐๐ ไร่

๘.๓ ภูเขา

- ป่าไม้อุทยานแห่งชาติตาพระยา ประมาณ ๕๐ % ของพื้นที่
- ป่าธรรมชาติ บ้านผไทรวมพล ๑๐๐ ไร่

๘.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ป่าไม้อุทยานแห่งชาติตาพระยา ประมาณ ๕๐ % ของพื้นที่
- ป่าธรรมชาติ บ้านผไทรวมพล ๑๐๐ ไร่

วิสัยทัศน์(VISION)

“ภายใน ๕ ปี ตำบลหนองแขวงจะเป็นชุมชนเข้มแข็ง สาธารณูปการทั่วถึง บริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม”

พันธกิจ (MISSION)

- พัฒนาตำบลให้สอดคล้องกับผังรวม และพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ การคมนาคม เพื่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง
- อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สร้างจิตสำนึก ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างประหยัดและคุ้มค่า บริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน
- เพิ่มศักยภาพด้านสาธารณสุข มีการป้องกัน รักษา ฟื้นฟู ส่งเสริมสุขภาพประชาชนให้มีสุขภาพกายและสุขภาพใจที่ดี ตลอดจนการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงการส่งเสริมผู้ด้อยโอกาสในสังคม
- พัฒนาศักยภาพด้านการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลหนองแขวง ให้ได้มาตรฐานอย่างทั่วถึง ส่งเสริมบุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตพร้อมก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน - ส่งเสริม ฟื้นฟู และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- พัฒนาระบบบริหารจัดการของเทศบาลให้มีประสิทธิภาพ ภายใต้หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง

อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของเทศบาลตำบล

อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติกำหนดและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนี้

๑ อำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ที่เทศบาลตำบลต้องทำ ได้แก่

- (๑) รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน
- (๒) ให้มีและบำรุงทางบกและทาง
- (๓) รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- (๔) ป้องกันและระงับโรคติดต่อ
- (๕) ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง
- (๖) ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม
- (๗) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- (๘) บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- (๙) หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล

๒ อำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ที่เทศบาลตำบลอาจจัดกิจกรรมใดๆ ในเขต เทศบาล ได้แก่

- (๑) ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา
- (๒) ให้มีโรงฆ่าสัตว์
- (๓) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม
- (๔) ให้มีสุสานและฌาปนสถาน
- (๕) บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร
- (๖) ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์รักษาคนเจ็บไข้
- (๗) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- (๘) ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
- (๙) เทศพาณิชย์

๓ และหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ ให้เทศบาลเมืองพญาและองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจ และหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

- (๑) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
- (๒) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำและทางระบายน้ำ
- (๓) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
- (๔) การสาธารณสุขภายใน และการก่อสร้างอื่น ๆ
- (๕) การสาธารณสุข
- (๖) การส่งเสริม การฝึก และประกอบอาชีพ
- (๗) การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน
- (๘) การส่งเสริมการท่องเที่ยว
- (๙) การจัดการศึกษา
- (๑๐) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และ ผู้ด้อยโอกาส
- (๑๑) การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- (๑๒) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
- (๑๓) การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
- (๑๔) การส่งเสริมกีฬา
- (๑๕) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- (๑๖) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
- (๑๗) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
- (๑๘) การกำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
- (๑๙) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
- (๒๐) การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
- (๒๑) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
- (๒๒) การจัดให้มีและควบคุมการเลี้ยงสัตว์
- (๒๓) การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและการอนามัยโรงมหรสพและสาธารณะอื่น ๆ
- (๒๔) การจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ที่ต้นหวัดพายุธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (๒๕) การผังเมือง
- (๒๖) การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร
- (๒๗) การดูแลรักษาที่สาธารณะ
- (๒๘) การควบคุมอาคาร
- (๒๙) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๓๐) การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษา ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- (๓๑) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการ ประกาศกำหนด

๑. ยุทธศาสตร์

- ๑.๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
- ๑.๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิต
- ๑.๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม
- ๑.๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
- ๑.๕ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

๒. เป้าประสงค์

- ๒.๑ ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการได้มาตรฐานเพียงพอต่อความต้องการ
 - ๒.๒ ยกระดับคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ประชาชนมีการนันทนาการ และสุขภาพอนามัยดีทั่วหน้า
 - ๒.๓ บริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
 - ๒.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างยั่งยืนและลดค่าใช้จ่าย
 - ๒.๕ การบริหารจัดการภาครัฐที่ดีแบบบูรณาการ ตลอดถึงพัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองท้องถิ่น
- การประสานงานที่มีประสิทธิภาพ

๓. ตัวชี้วัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- ความยาวของถนน
- จำนวนจุดในการก่อสร้างสะพาน
- จำนวนปริมาณการขยายเขตไฟฟ้าและไฟฟ้าสาธารณะให้ครบทุกครัวเรือน
- สัดส่วนครัวเรือนเข้าถึงน้ำบริโภคที่คุณภาพอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐
- จำนวนปริมาณการขยายเขตประปาให้ครบทุกครัวเรือน
- ประชาชนที่สามารถใช้น้ำเพื่ออุปโภค บริโภค ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐
- จำนวนจุดในการก่อสร้าง
- ร้อยละของประชาชนที่ได้รับบริการด้านโทรคมนาคม
- ความยาวของคลองส่งน้ำ
- ปริมาตรของความจุ
- จำนวนแหล่งเก็บน้ำสาธารณะ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านคุณภาพชีวิต

- จำนวนครั้งในการดำเนินการ
- จำนวนผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรม
- จำนวน ศ.พ.ด.ที่ได้รับการดำเนินการ
- จำนวนเด็กที่ได้รับการสนับสนุนอาหารเสริม
- จำนวนบุคลากรที่ได้รับการพัฒนา
- ร้อยละของเด็กที่ได้รับการส่งเสริมตามมาตรฐานฯ
- จำนวนชุมชนที่ได้รับการสนับสนุน/ส่งเสริม
- จำนวนครั้งในการดำเนินการ

- ร้อยละของเด็กที่ได้รับทุนการศึกษา
- ร้อยละของสภาเด็กที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ
- จำนวนชุมชนที่ได้รับการสนับสนุน/ส่งเสริม
- ร้อยละของกลุ่มสตรีที่ได้รับการคัดกรองและค้นหาความผิดปกติ
- จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรม
- ร้อยละของกลุ่มผู้สูงอายุที่ได้รับการช่วยเหลือเรื่องสายตา
- จำนวนหลังคาเรือนที่ได้รับการส่งเสริม/สนับสนุน
- ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการ
- จำนวนคณะกรรมการที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ
- จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการส่งเสริม/สนับสนุน
- จำนวนครั้งในการดำเนินการ
- จำนวนครั้งในการดำเนินการ
- จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการสนับสนุน
- จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการส่งเสริม/สนับสนุน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านสิ่งแวดล้อม

- พื้นที่ในการดำเนินการ
- จำนวนครั้งในการดำเนินการ
- ความยาวของระยะทางในการก่อสร้าง
- จำนวนพื้นที่ในการดำเนินการ
- จำนวนครั้งในการดำเนินการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านเศรษฐกิจ

- จำนวนครั้งในการดำเนินการ
- จำนวนชุมชนที่ได้รับการสร้างรายได้
- จำนวนครั้งในการจัดกิจกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

- จำนวนครั้งในการจัดกิจกรรม
- จำนวนชุมชนในการออกหน่วยและประชาคม
- ร้อยละของบุคลากรที่ได้รับการฝึกอบรม
- ร้อยละของบุคลากรที่ได้รับการสนับสนุนทุนการศึกษา
- ร้อยละของประชาชนที่ได้รับความสะดวกในการติดต่อราชการ
- จำนวนครั้งในการดำเนินการ
- จำนวนที่ดำเนินการ
- ร้อยละของประชาชนที่ได้รับประโยชน์จากการดำเนินการ
- ร้อยละของบุคลากรที่ได้รับประโยชน์
- ร้อยละของอุปกรณ์สำนักงานที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน
- จำนวนกิจกรรมที่ประชาสัมพันธ์
- ร้อยละของกิจกรรมที่ประชาสัมพันธ์เผยแพร่
- จำนวนกิจกรรมที่ประชาสัมพันธ์
- ร้อยละของรายได้ที่เพิ่มขึ้น

๔. ค่าเป้าหมาย

๑. ระบบสาธารณสุขปึกโส สาธารณูปการ การคมนาคมและขนส่ง มีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างทั่วถึง ภาคเกษตรกรรมสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มและมีการกระจายรายได้เหมาะสม มากกว่าร้อยละ ๖๐

๒. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ได้รับการจัดการด้านการศึกษา การดูแลสุขภาพ การสังคม สงเคราะห์ การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนได้รับการส่งเสริมการอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น อย่างทั่วถึง รวดเร็ว เป็นธรรม บนพื้นฐานสังคมแบบพึ่งพา ได้มากกว่าร้อยละ ๖๐

๓. ชุมชนและภาคสังคม สามารถอนุรักษ์ พื้นฟู ระบบนิเวศน์ สิ่งแวดล้อมให้คงอยู่ในชุมชน ภายใต้ บริบทของชุมชนท้องถิ่น ได้มากกว่าร้อยละ ๖๐

๔. ชุมชนยึดถือและปฏิบัติตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงก่อให้เกิดภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ ท้องถิ่นมีการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว วิสาหกิจในชุมชน ได้มากกว่าร้อยละ ๖๐

๕. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีกระบวนการบริหารจัดการภายใต้หลักธรรมาภิบาลและการจัดบริการ สาธารณะแก่ประชาชนที่มีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ ได้มากกว่าร้อยละ ๗๐

๕. กลยุทธ์

๑) พัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานให้สอดคล้องกับความจำเป็นและความต้องการของประชาชน ก่อสร้าง ปรับปรุงเส้นทางคมนาคมอย่างทั่วถึง

๒) พัฒนาอ่างเก็บน้ำ และบริหารจัดการแหล่งน้ำธรรมชาติ เพื่อให้เพียงพอ เหมาะสมต่อการอุปโภค บริโภค ตลอดจนเพื่อป้องกันปัญหาภัยแล้ง

๓) พัฒนาไฟฟ้าส่องสว่างให้ทั่วถึง และครอบคลุมทุกพื้นที่

๔) พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนหนองแวงให้มีความมั่นคงยิ่งขึ้น

๕) พัฒนาเครือข่ายชุมชนเข้มแข็งบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของประชาชน

๖) สร้างความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อต่อสู้เอาชนะปัญหาหาเสพติด

๗) พัฒนาระบบการป้องกันในด้านความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สินของประชาชนในภาพรวมระดับ

ตำบล

๘) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและจิตสำนึกที่ดีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๙) พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงระบบนิเวศ

๑๐) พัฒนาสินค้าชุมชน

๑๑) ส่งเสริมสินค้าเกษตรสู่การท่องเที่ยวเชิงวิถีเกษตร

๑๒) สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑๓) พัฒนาความมั่นคงตามแนวชายแดนไทย – กัมพูชา

๑๔) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมต่อการบริหารจัดการองค์กร

๑๕) ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงาน นำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานภายในองค์กร สนับสนุนบุคลากรในสังกัดให้ได้รับการศึกษาอบรม การทำวิจัย เพิ่มพูนความรู้

๑๖) เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

๖. จุดยืนทางยุทธศาสตร์

จุดยืนทางยุทธศาสตร์	กรอบแนวคิด
สังคมเป็นสุขและเข้มแข็ง	เป็นการส่งเสริมให้ชุมชนเกิดการเรียนรู้ ระหว่างชุมชนกับชุมชน ชุมชนกับสังคมอื่น เพื่อสร้างความเข้มแข็งบนพื้นฐานบ้าน วัด โรงเรียน จัดสวัสดิการสังคมทั่วถึง ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างเป็นธรรม และเสมอภาค ส่งเสริมการป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชนและ แนวชายแดนไทย – กัมพูชา พัฒนาระบบเศรษฐกิจบนแนวทาง เศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงระบบนิเวศ อนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น สร้างจิตสำนึกต่อการสำนึกรักบ้านเกิด
พัฒนาตำบลน่าอยู่และยั่งยืน	ส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารจัดการตำบลตาม หลักธรรมาภิบาล เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลการบริหารจัดการ ตำบลเพื่อส่งเสริมให้เกิดกระบวนการตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุง กระบวนการทำงาน เพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการตำบลที่น่าอยู่และ ยั่งยืน
โครงสร้างพื้นฐานทั่วถึงและได้ มาตรฐาน	การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปการ เป็นการพัฒนา/ ปรับปรุงเมืองให้น่าอยู่ ความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีระบบการดูแล รักษาโครงสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐานอย่างต่อเนื่อง

๗. การวิเคราะห์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

๗.๑ การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(ใช้การวิเคราะห์ SWOT Analysis/Demand (Demand Analysis) / Global Demand และ Trend ปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา อย่างน้อยต้องประกอบด้วย การวิเคราะห์ศักยภาพ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการศึกษา ด้านผังเมือง ด้านเทคโนโลยี ด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม)

๑. ด้านเศรษฐกิจ

จุดแข็ง (S= Strength)

๑. สภาพดินมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสำหรับทำการเกษตรทั้งพืชไร่ พืชสวน
๒. มีการส่งเสริม สนับสนุนกลุ่มอาชีพให้แก่ประชาชน
๓. เกษตรกรมีการรวมกลุ่มเพื่อหาอาชีพเสริมหลังเก็บเกี่ยว เช่น กลุ่มดอกไม้จันทน์ กลุ่มจักสาน
๔. มีการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

จุดอ่อน (W = Weakness)

๑. ครุภัณฑ์ส่วนใหญ่ไม่มีการจัดทำบัญชีครุภัณฑ์และบัญชีต้นทุนการผลิต
๒. ไม่มีการรวมกลุ่มอาชีพที่เข้มแข็ง ทำให้ขาดโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุน
๓. สินค้าของกลุ่มอาชีพที่ผลิตออกมาไม่มีตลาดรองรับการจำหน่าย
๔. เกษตรกรขาดความรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อการผลิตทางการเกษตรทำให้ผลผลิตไม่ได้คุณภาพตาม มาตรฐานที่ตลาดต้องการ
๕. มีอัตราการใช้สารเคมีสูงในภาคการเกษตร
๖. ขาดแคลนพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ที่ดี
๗. ประชาชนมีภาระหนี้สินจากการกู้ยืมเพื่อลงทุนทางการเกษตร

๘. ประชาชนส่วนใหญ่ไม่นิยมการบริโภคสินค้าที่ผลิตจากท้องถิ่น

โอกาส (O= Opportunity)

๑. รัฐบาลมีนโยบายประกันราคาสินค้าผลผลิตทางการเกษตร

๒. มีแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

๓. รัฐบาลมีนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับรากหญ้า ทำให้มีงบประมาณลงสู่ประชาชน

๔. รัฐบาลมีนโยบายในการส่งเสริมการผลิตสินค้าในท้องถิ่น

อุปสรรค (T=Threat)

๑. ภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ ส่งผลต่อการมีงานทำและความมั่นคงในการทำงาน

๒. มีการแข่งขันทางเศรษฐกิจที่รุนแรง

๓. ภาวะค่าครองชีพสูง

๔. ไม่มีแหล่งท่องเที่ยวทำให้ขาดรายได้จากการท่องเที่ยว

๕. กระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของประชาชน(วัตถุนิยม)

๖. ไม่มีตลาดรองรับสินค้าชุมชน

๒. ด้านสังคม

จุดแข็ง (S= Strength)

๑. มีกลุ่มอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)

ปฏิบัติกิจกรรมอันเป็นสาธารณประโยชน์ในพื้นที่

๒. มีชุดปฏิบัติการประจำตำบล ที่มีตัวแทนจากหน่วยงานราชการต่าง ๆ คอยขับเคลื่อนการพัฒนาและช่วยเหลือการทำงานของเทศบาล

๓. มีการปกครองแบ่งเป็นคุ้ม ทำให้ง่ายในการควบคุมดูแลและการบริหารจัดการในชุมชน

๔. วิถีชีวิตเรียบง่าย นับถือระบบอาวุโสและระบบเครือญาติ (ทุนทางสังคม)

๕. ประชาชนมีการรวมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของประชาชน เช่น กลุ่มสตรีแม่บ้าน กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่ม อสม.

จุดอ่อน (W = Weakness)

๑. งบประมาณสนับสนุนการทำงานของกลุ่มอาสาสมัครน้อยทำให้ขาดขวัญกำลังใจในการทำงาน

๒. ผู้ยากไร้ในตำบลยังไม่ได้รับการช่วยเหลืออย่างทั่วถึง

๓. บุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัยขาดการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง

๔. วัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัย และการป้องกันภัยยังไม่เพียงพอ

๕. ปัญหาแรงงานต่างด้าวเข้ามาในพื้นที่ ยากแก่การกำกับดูแล

๖. ประชาชนวัยรุ่นให้ความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่นน้อยกว่าในวัยผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ

๗. มีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในหมู่บ้าน/ตำบล

๘. ประชาชนยังลุ่มหลงในอบายมุข อาทิ เช่น การดื่มสุรา สูบบุหรี่ เล่นการพนัน เป็นต้น

โอกาส (O= Opportunity)

๑. รัฐบาลและจังหวัด / กลุ่มจังหวัด มีนโยบายสนับสนุนด้านความมั่นคง

๒. รัฐบาลให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาความมั่นคง ยาเสพติดและการรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคม

๓. รัฐบาลให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหา สาธารณภัย สร้างความรัก ความสามัคคี ความสมานฉันท์ภายในชาติ

๔. มีสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นศูนย์รวมทางจิตใจของประชาชนชาวไทย

๕. มีแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

อุปสรรค (T=Threat)

๑. รัฐบาลยังไม่มียุทธศาสตร์ในการควบคุมปัญหาจากแรงงานต่างด้าวที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ยากในการกำกับดูแล ตลอดถึงควบคุมการลักลอบเข้าสู่ประเทศ

๒. จากปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจทำให้ประชาชนขาดความมั่นคงในการประกอบอาชีพและมีปัญหาการว่างงานมากขึ้น

๓. ด้านการศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณีท้องถิ่น

จุดแข็ง (S= Strength)

๑. มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดตั้งเอง

๒. มีสถานศึกษาที่เปิดโอกาส และขยายโอกาส ที่ครอบคลุมทุกชุมชน

๓. ชุมชนมีวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง

๔. ชุมชนมีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถสร้างรายได้ให้ชุมชนท้องถิ่นได้ เช่น การจักสาน

๕. กลุ่มเยาวชนคนรุ่นใหม่มีจิตสำนึกร่วมอนุรักษ์

๖. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้การสนับสนุนด้านการอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

จุดอ่อน (W = Weakness)

๑. ขาดการจัดเก็บข้อมูลด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ (การจัดการองค์ความรู้)

๒. ประเพณีเก่าแก่บางอย่างกำลังจะสูญสลาย ไม่มีการสืบทอด

๓. โรงเรียนระดับประถมศึกษาในพื้นที่มีขนาดเล็ก บุคลากรน้อย/นักเรียนน้อย/งบประมาณที่ได้รับสนับสนุนจากสำนักงานพื้นที่เขตการศึกษาไม่เพียงพอต่อการบริหารงาน

๔. ผู้ปกครองขาดความเชื่อถือในโรงเรียนที่ตั้งในพื้นที่

๕. เด็กนักเรียนที่เรียนดีบางราย ขาดโอกาสในการศึกษาต่อ เนื่องจากผู้ปกครองมีรายได้ไม่เพียงพอ

โอกาส (O= Opportunity)

๑. รัฐบาลมีนโยบายกัญชารักษา

๒. รัฐบาลมีนโยบายเรียนฟรี ๑๕ ปี

๓. ผู้บริหารการศึกษาให้ความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่น

อุปสรรค (T=Threat)

๑. การสื่อสารที่ไร้พรมแดนทำให้เยาวชนลืมนับประเพณี วัฒนธรรมที่ดีงามของตนเอง

๒. วัฒนธรรมบริโภคนิยมได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง

๓. กฎระเบียบบางอย่างไม่เอื้อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าไปส่งเสริม สนับสนุนด้านการศึกษาเนื่องจากไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔. ผู้ปกครองมีค่านิยมส่งบุตรหลานไปเรียนโรงเรียนนอกพื้นที่

๔. ด้านผังเมือง

จุดแข็ง (S= Strength)

๑. เทศบาลมีทำเลที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่มีความเหมาะสมแก่การตั้งถิ่นที่อยู่อาศัยและการจัดการวางผัง

เมือง

จุดอ่อน (W = Weakness)

๑. กระบวนการวางแผนและจัดทำผังเมืองมีขั้นตอนมาก
๒. ขาดการบูรณาการในการนำผังเมืองไปพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม
๓. บุคลากรขาดความเชี่ยวชาญในการดำเนินงานด้านผังเมือง
๔. การบังคับใช้กฎหมายผังเมืองไม่มีประสิทธิภาพ
๕. ระบบฐานข้อมูลด้านการผังเมืองไม่ทันสมัย

โอกาส (O= Opportunity)

๑. มีระเบียบ กฎหมาย รองรับ
๒. มี พรบ.การผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘
๓. นโยบายรัฐบาลในการพัฒนาเมืองให้ก้าวหน้า

อุปสรรค (T=Threat)

๑. ขาดบุคลากรที่รับผิดชอบในการวางแผนผังเมือง
๒. บุคลากรขาดความรู้ความสามารถในการวางแผนผังเมืองรวม
๓. ขาดการกำกับดูแลเกี่ยวกับภารกิจผังเมืองที่ถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งผลให้ผัง

เมืองขาดประสิทธิภาพ

๔. งบประมาณที่ใช้ในการวางแผนผังเมืองไม่สอดคล้องกับภารกิจที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ดำเนินการ

๕. ระบบฐานข้อมูลที่ใช้ในการวางแผนผังเมือง การพัฒนาเมือง ยังขาดความทันสมัยและไม่

เชื่อมโยงกัน

๖. กระบวนการและขั้นตอนการจัดทำผังเมือง มีรายละเอียดและขั้นตอนจำนวนมาก

๕. ด้านเทคโนโลยี

จุดแข็ง (S= Strength)

๑. มีระบบอินเทอร์เน็ตครอบคลุมทั่วทั้งตำบล
๒. มีศูนย์ ICT ตำบลหนองแวง เพื่อให้บริการแก่ประชาชนและผู้สนใจ
๓. มีเว็บไซต์ของหน่วยงาน เพื่อประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูล ตลอดจนถึงการเปิดโอกาสให้

ประชาชนได้ร่วมติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานของเทศบาล

๔. เทศบาลตำบลหนองแวง มีการส่งเสริมให้ความรู้แก่ประชาชน ผู้นำ เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีต่างๆ เป็นประจำทุกปี

จุดอ่อน (W = Weakness)

๑. ขาดการประชาสัมพันธ์ในการเปิดให้บริการของศูนย์ ICT ตำบล
 ๒. บุคลากรยังขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการ ส่งผลให้เกิดความล่าช้า
- โอกาส (O= Opportunity)

๑. ประชาชนในท้องถิ่นให้ความร่วมมือ ในการดำเนินงานต่างๆ ของท้องถิ่น
 ๒. นโยบายภาครัฐ ที่เอื้ออำนวยต่อการให้ประชาชนเข้าถึงระบบเทคโนโลยีต่างๆ ที่เป็นประโยชน์
- ทั้งต่อชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ ตลอดจน การพัฒนาเศรษฐกิจในชุมชน
๓. เทศบาลมีฐานข้อมูลที่สำคัญ และหลากหลาย ที่เอื้อต่อการค้นหาข้อมูลของประชาชน

อุปสรรค (T=Threat)

๑. เนื่องจากสภาพพื้นที่ห่างไกล ทำให้ระบบสัญญาณอินเทอร์เน็ต มีปัญหา และการแก้ไขปัญหาของผู้ให้บริการล่าช้า

๒. สภาพที่ตั้งของ ศูนย์ ICT ตำบล ห่างไกลจากชุมชน ไม่อำนวยความสะดวกการเดินทางเพื่อมาศึกษา ค้นคว้าข้อมูล

๖. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จุดแข็ง (S= Strength)

๑. สภาพป่าของเทือกเขาพนมดงรักและเทือกเขาบรรทัด มีความอุดมสมบูรณ์

๒. มีการออกเทศบัญญัติบังคับใช้ในพื้นที่

๓. เทศบาลมีการจัดกิจกรรมปลูกต้นไม้ในที่สาธารณะอย่างต่อเนื่อง

๔. ประชาชนให้ความสำคัญกับการรักษาสิ่งแวดล้อม

๕. มีการส่งเสริมให้คัดแยกขยะก่อนทิ้งและมีการจัดตั้งธนาคารขยะ

จุดอ่อน (W = Weakness)

๑. จากจำนวนประชากรที่มีเพิ่มขึ้นและประชากรแฝง ทำให้ปริมาณขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลเพิ่มมากขึ้นไม่มีการลดปริมาณขยะในพื้นที่

๒. ขาดการบริหารจัดการขยะอย่างเป็นระบบ ทำให้ต้องใช้งบประมาณของท้องถิ่นเพื่อการจ้างเหมากำจัดขยะสูงขึ้น

๓. อ่างเก็บน้ำ และเขื่อนขนาดเล็ก มีสภาพตื้นเขิน มีตะกอนและวัชพืชปิดทางไหลของน้ำ

๔. ปัญหามลภาวะทางอากาศที่เกิดจากการกำจัดขยะไม่ถูกวิธี การพ่นยาฆ่าแมลง ยากำจัดศัตรูพืช กลิ่นไม่พึงประสงค์จาก ยางพารา ขยะและมูลสัตว์

๕. ประชาชนไม่เปลี่ยนพฤติกรรม/มุมมองในการใช้สารเคมีในภาคการเกษตร

๖. ไม่มีอุปกรณ์ในการทำลายเศษกิ่งไม้ วัชพืช ทำให้ประชาชนใช้วิธีเผา ทำให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

โอกาส (O= Opportunity)

๑. รัฐบาลให้ความสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

๒. มีการจัดพื้นที่ Zoning ระหว่างองค์กรต่าง ๆ

๓. หน่วยงานภาครัฐส่งเสริมให้มีการใช้ปุ๋ยธรรมชาติที่มีในท้องถิ่นได้แก่ ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ปุ๋ยชีวภาพ ปุ๋ยพืชสด ทดแทนการใช้สารเคมีและปุ๋ยเคมีเพื่อลดต้นทุนการผลิตและป้องกันดินเสื่อมสภาพ

อุปสรรค (T=Threat)

๑. สภาพพื้นที่ของแต่ละชุมชนที่มีที่ตั้งห่างไกล ส่งผลกระทบต่อการดูแล จัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนได้อย่างครอบคลุม

๒. ภาวะฝุ่นและหมอกควันจากการเผาอ้อย ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน

๓. มีบุคคลภายนอกนำขยะมาทิ้งในพื้นที่ทำให้เกิดปัญหาส่งกลิ่นเหม็น ขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงามและเป็นบ่อเกิดของเชื้อโรคและพาหะนำโรคต่าง ๆ

๗. การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

จุดแข็ง (S= Strength)

๑. เทศบาลมีความพร้อมด้านการให้บริการโครงสร้างพื้นฐานและขีดความสามารถในการให้บริการสาธารณะ

๓. มีเส้นทางคมนาคมเชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้าน ระหว่างตำบลใกล้เคียงที่สะดวกสามารถใช้สัญจรไปมาได้ตลอดทั้งปี

จุดอ่อน (W = Weakness)

๑. ถนนภายในหมู่บ้านคับแคบ ส่วนใหญ่ไม่สามารถขยายให้กว้างได้เนื่องจากติดกับที่ดินของประชาชน

๒. ถนนในหมู่บ้าน บางแห่งชำรุด หรือเป็นลูกรัง

๓. ที่ดินสาธารณะประโยชน์มีน้อย

๔. มีปัญหาระบบระบายน้ำโดยเฉพาะในฤดูฝน

๕. งบประมาณในการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานไม่เพียงพอขาดงบประมาณในการดำเนินการโครงการขนาดใหญ่

๖. บางหมู่บ้านมีปัญหาระบบประปาหมู่บ้านและประปาส่วนภูมิภาคเข้าไม่ถึง

๗. แสงสว่างไม่เพียงพอในบางจุดที่เป็นอันตรายในหมู่บ้านและถนนเชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้าน โดยเฉพาะบริเวณที่รกร้าง ทุ่งนา

โอกาส (O= Opportunity)

๑. ภาครัฐให้การสนับสนุนงบประมาณการดำเนินงานของท้องถิ่นด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ผ่านทางนโยบายเร่งด่วนและโครงการกระตุ้นเศรษฐกิจ

๒. องค์การบริหารส่วนจังหวัดให้การสนับสนุนโครงการที่เกี่วข้องของเทศบาล

อุปสรรค (T=Threat)

๑. สภาพพื้นที่ที่ไม่อำนวยต่อการเดินทางเข้ามา เนื่องจากไม่ใช่ทางผ่าน

๘. การพัฒนาด้านสาธารณสุข

จุดแข็ง (S= Strength)

๑. กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) มีความเข้มแข็ง เป็นแกนนำที่สำคัญในการดูแลสุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่

๒. ประชาชนให้ความสนใจในการดูแลสุขภาพตนเองและคนในครอบครัวมากขึ้น มีความรู้ในการดูแลตนเองและผู้อื่นได้มากขึ้น

๓. ประชาชนมีการติดตามข้อมูลข่าวสารด้านสาธารณสุขและการแพร่ระบาดของโรคต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

๔. มีกองทุนหลักประกันสุขภาพประจำตำบล ดำเนินกิจกรรมด้านการส่งเสริมสุขภาพของประชาชนในตำบล

๕. เทศบาลได้รับโอนสถานีนอนามัยเข้ามาอยู่ในสังกัดทำให้การพัฒนาด้านสาธารณสุขมีประสิทธิภาพมากขึ้น

จุดอ่อน (W = Weakness)

๑. ประชาชนเป็นโรคไม่ติดต่อมากขึ้นเช่น โรคเบาหวาน โรคความดัน โรคปวดข้อ โรคปวดกระดูก และกล้ามเนื้อ เป็นต้น

๒. ประชาชนมีพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่ถูกต้อง

โอกาส (O= Opportunity)

๑. มีหน่วยงานภายนอกที่ช่วยเหลือการปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข เช่น สำนักงานสาธารณสุขอำเภอละหานทราย

อุปสรรค (T=Threat)

๑. มีปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ เช่น โรคไข้เลือดออก, โรคไข้หวัด, การแพร่ระบาดของไข้หวัดนก

๙. การพัฒนาด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

จุดแข็ง (S= Strength)

๑. มีการแบ่งส่วนราชการโดยกำหนดอำนาจหน้าที่อย่างชัดเจน
๒. ผู้บริหารมีความชัดเจนในการกำหนดนโยบายในการบริหาร
๓. ผู้บริหารให้ความสำคัญในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาและงบประมาณของเทศบาล

๔. ประชาชนเริ่มมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของเทศบาลมากขึ้น

๕. ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการตรวจสอบการบริหารจัดการมากขึ้น

จุดอ่อน (W = Weakness)

๑. ลักษณะการทำงานมุ่งที่ผลงานของแต่ละส่วนงานมากกว่าการทำงานในภาพรวมของเทศบาล
๒. บุคลากรบางส่วนยังขาดความเข้าใจด้านหนังสือสั่งการ ระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
๓. การพัฒนาทางด้านคุณธรรม จริยธรรมเพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดียังดำเนินการไม่ต่อเนื่อง
๔. ประชาชนบางส่วนให้ความสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาและงบประมาณของเทศบาลน้อย
๕. ขาดการบูรณาการร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นกับส่วนราชการอื่น
๖. รายจ่ายประจำเพิ่มขึ้นตามสภาพเศรษฐกิจ แต่งบประมาณที่ได้รับจัดสรรเท่าเดิม

โอกาส (O= Opportunity)

๑. เทศบาลมีความเป็นอิสระในการบริหารหน่วยงาน

๒. มีหน่วยงานตรวจสอบ / กำกับดูแล

๓. มีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานด้านความมั่นคงฯ เข้ามาช่วยดูแลความสงบเรียบร้อยในพื้นที่

๔. มีปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

๕. รัฐบาลและจังหวัดให้การส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณในการถ่ายโอนภารกิจต่าง ๆ

อุปสรรค (T=Threat)

๑. งบประมาณที่มีจำกัด ทำให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างเต็มที่

๒. กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ บางเรื่องไม่ชัดเจนเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่และการให้ความช่วยเหลือประชาชน

๓. การเปลี่ยนรัฐบาลบ่อยทำให้นโยบายไม่ต่อเนื่อง

๘. การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลหนองแวงนั้น ได้ทำการประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ด้าน	สถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอก	พื้นที่/กลุ่มเป้าหมาย	การคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต
ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี	ผู้นำ ประชาชน ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ทุกหมู่บ้าน	- ประชาชนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ประชาชนเข้าใจประชาธิปไตยในทางที่ผิด
การมีส่วนร่วมของประชาชนยังอยู่ในระดับน้อยยังอิงความคิดเห็นของผู้นำชุมชนเป็นหลัก	การมีส่วนร่วมของประชาชนน้อย	ทุกหมู่บ้าน	- การแก้ไขปัญหาที่แท้จริงของประชาชนเป็นไปได้ยากขึ้นเพราะประชาชนขาดการมีส่วนร่วม
ปัญหาคุณธรรมจริยธรรม	สภาพสังคมที่ต่างคนต่างทำมาหากิน ส่งผลก่อให้เกิดความเห็นแก่ตัวของประชาชน	ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน พนักงานเทศบาลและประชาชน ในตำบล	- หากขาดคุณธรรมและจริยธรรมในการปกครองแล้ว ชุมชนจะอยู่ร่วมกันอย่างไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย มีความเห็นแก่ตัว ขาดความรักความสามัคคีในชุมชนเพิ่มมากขึ้น
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	๑. ถนนเพื่อการคมนาคมสัญจรไป-มา และขนส่งพืชผลทางการเกษตรคับแคบ ไม่สามารถขยายไหล่ทางได้ และถนนบางแห่งชำรุดเป็นหลุมเป็นบ่อ	ทุกหมู่บ้าน	- ปรับปรุงระบบเส้นทางคมนาคมสัญจรให้มีความสะดวกปลอดภัยมากยิ่งขึ้น - การเกษตรยังเป็นพื้นฐานหลักทางเศรษฐกิจของประเทศซึ่งหากระบบเศรษฐกิจระดับรากหญ้ามีความแข็งแกร่งจะส่งผลให้

ด้าน	สถานการณ์ สภาพแวดล้อมภายนอก	พื้นที่/กลุ่มเป้าหมาย	การคาดการณ์แนวโน้ม ในอนาคต
			เศรษฐกิจของประเทศ แข็งแกร่ง - การพัฒนาระบบขนส่ง การขนส่งพืชผลทาง การเกษตรจะช่วยให้ ผลผลิตออกสู่ตลาดได้ อย่างสะดวก รวดเร็ว และทันต่อความต้องการ ของผู้บริโภค
ระบบไฟฟ้ายังไม่ทั่วถึง โดยเฉพาะครัวเรือนที่ ตั้งอยู่ห่างจากหมู่บ้าน	การขยายเขตของส่วน ราชการต้องอาศัย งบประมาณ ตลอดถึง การรวมกลุ่มของผู้ใช้ไฟ ทำให้การขยายเขตแต่ละ ครั้งเป็นไปด้วยความ ยากลำบาก	ทุกหมู่บ้าน	- การขยายระบบไฟฟ้า ให้หมู่บ้านได้อย่าง เพียงพอและทั่วถึง เพิ่ม ความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน
ไฟฟ้าสาธารณะยังไม่ เพียงพอ สำหรับจุดที่มี ความจำเป็นและเป็น อันตราย		ทุกหมู่บ้าน	- ปัญหาความไม่ ปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สิน การติดตั้ง ไฟฟ้าสาธารณะจะ สามารถลดปัญหาได้ ระดับหนึ่ง
ขาดระบบบริหารการ จัดการน้ำที่ดี ในฤดูฝน จะเกิดปัญหาน้ำท่วม และในฤดูแล้งจะประสบ ปัญหาการขาดแคลนน้ำ		ทุกหมู่บ้าน	- การสร้างระบบบริหาร จัดการน้ำ ถือว่าเป็นการ เตรียมรับมือกับปัญหา น้ำท่วมหรือขาดแคลนน้ำ ได้ดีที่สุด ไม่ว่าจะเป็น การสร้างที่กักเก็บน้ำ การขุดลอกคลอง การ สร้างระบบระบายน้ำ

นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลหนองแขวง

เพื่อให้เทศบาลตำบลหนองแขวง นำการบริหารจัดการความเสี่ยงมาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อช่วยให้องค์กรลดโอกาส ที่จะเกิดความเสียหาย การรั่วไหล ความสูญเปล่า เหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ หรือการกระทำใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน ทำให้มีผลกระทบหรือทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ทั้งในด้านยุทธศาสตร์ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการเงิน และการบริหารงาน ให้ระดับและขนาดของความเสียหายอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เทศบาลตำบลหนองแขวงจึงกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง ดังนี้

๑.๑ ทุกส่วนราชการในสังกัดเทศบาลตำบลหนองแขวง ต้องดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้การดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานปกติ

๑.๒ กำหนดให้ทุกส่วนราชการจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงในทุกระดับทั่วทั้งองค์กร แบบบูรณาการร่วมกัน โดยใช้มาตรฐานการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ ข้อ ๒.๖ หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างน้อยปีละครั้ง โดยมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง สอดคล้องเชื่อมโยงการบริหารจัดการความเสี่ยงกับนโยบายบริหารจัดการความเสี่ยง

๑.๓ กำหนดให้มีกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งองค์กร

๑.๔ ให้มีการสื่อสาร เผยแพร่ แจ้งเวียนแผนบริหารจัดการความเสี่ยงกับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๑.๕ ให้มีการติดตาม ประเมินผล อย่างต่อเนื่องในระหว่างการปฏิบัติงานหรืออย่างน้อยปีละครั้ง และรายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมทั้งมีการทบทวนปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๑.๖ ให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการที่ดี

๑.๗ เมื่อพบเห็นหรือรับทราบความเสี่ยงที่อาจจะมีผลกระทบต่อองค์กร จะต้องรายงานความเสี่ยงนั้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบทันที

๒. วัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง

๒.๑ เพื่อให้เทศบาลตำบลหนองแขวงใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยง และจัดการกับความเสี่ยงหรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งมีโอกาสที่จะเกิดและส่งผลกระทบต่อการทำงานในภาพรวม ทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ สามารถลดมูลเหตุของโอกาสหรือลดขนาดของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ให้อยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้

๒.๒ เพื่อให้เทศบาลตำบลหนองแขวงมีกระบวนการบริหารความเสี่ยง และมีการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

๒.๓ เพื่อให้การบริหารงานและการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลหนองแขวง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล บรรลุตามเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และวิสัยทัศน์ทั้งนี้ การบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดีจะช่วยส่งเสริมให้หน่วยงานต่าง ๆ ภายในเทศบาลตำบลหนองแขวงปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัดมากขึ้น

๒.๔ บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ (ตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ) ทุกหน่วยงานในสังกัดเทศบาลตำบลหนองแขวง ต้องดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรแบบ บูรณาการ โดยผู้บริหารและบุคลากรทุกระดับมีหน้าที่รับผิดชอบ และมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานปกติ

๑. นายกเทศมนตรีตำบลหนองแขง

๑. จัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยใช้มาตรฐานการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐที่กระทรวงการคลังกำหนดเป็นแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยง (มาตรฐานข้อ ๒.๑, หลักเกณฑ์ฯ ข้อ ๒)

๒. จัดให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการบริหารจัดการความเสี่ยงในหน่วยงาน (มาตรฐานข้อ ๒.๒) อย่างน้อยประกอบด้วย

- การมอบหมายผู้รับผิดชอบเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยง
- การกำหนดวัฒนธรรมของหน่วยงานที่ส่งเสริมการบริหารจัดการความเสี่ยง
- การบริหารทรัพยากรบุคคล

๓. แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลหนองแขง(หลักเกณฑ์ฯข้อ ๔,ข้อ ๕)

๔. ให้ความเห็นชอบนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง (ว ๒๓ ข้อ ๑๐, ว ๓๖)

๕. พิจารณออนุมัติและประกาศใช้แผนบริหารจัดการความเสี่ยงประจำปีของเทศบาล

๖. ติดตามความก้าวหน้าและการรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาล

๒. คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาล

เป็นผู้รับผิดชอบ (หลักเกณฑ์ฯ ข้อ ๔, LPA ด้าน ๑ ตัวชี้วัดที่ ๑๓) ประกอบด้วย

๑. ปลัดเทศบาลตำบลหนองแขง	เป็นประธานกรรมการ
๒. หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล/
ผู้อำนวยการกองทุกกอง	เป็นกรรมการ
๓. หัวหน้าฝ่ายทุกฝ่าย	เป็นกรรมการ
๔. นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	เป็นกรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ (หลักเกณฑ์ฯ ข้อ ๕)

๑. ศึกษาภาพรวมขององค์กร กำหนดโครงสร้าง
๒. กำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง (หลักเกณฑ์ฯ ข้อ ๑๐)
๓. จัดทำคู่มือ/แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง (กำหนดขอบเขตหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกโครงการ)
๔. กำหนดความเสี่ยงที่ยอมรับได้ระดับองค์กร (ว ๓๖, ว ๓๓)
๕. กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมถึงมีการสื่อสารการบริหารจัดการความเสี่ยงของวัตถุประสงค์ด้านต่าง ๆ ต่อบุคลากรที่เกี่ยวข้อง (มาตรฐาน ข้อ ๒.๓)
๖. ประชุมเชิงปฏิบัติการกับสำนัก/กอง เพื่อชี้แจงแนวทางการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงประจำปี
๗. จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร เสนอนายกเทศมนตรีตำบลบางนอนเพื่อพิจารณาอนุมัติ และเผยแพร่แผนบริหารจัดการความเสี่ยงในเว็บไซต์ของเทศบาล (มาตรฐาน ข้อ ๒.๖, หลักเกณฑ์ฯ ข้อ ๖)
๘. ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง และทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง (มาตรฐาน ข้อ ๒.๗, หลักเกณฑ์ฯ ข้อ ๘)

๙. รวบรวมและจัดทำรายงานสรุปผลการบริหารจัดการความเสี่ยงในภาพรวมของเทศบาล
เสนอนายกเทศมนตรีตำบลหนองแวง ทราบปีละ ๑ ครั้ง (มาตรฐานข้อ ๒.๘, หลักเกณฑ์ฯ ข้อ ๙)

๓. คณะทำงานการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนัก/กอง

ประธานกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาล แจ้งให้ทุกสำนัก/กอง แต่งตั้ง
คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนัก/กอง (มาตรฐานข้อ ๒.๔) ประกอบด้วย

๑. ผู้อำนวยการ สำนัก/กอง เป็นประธานคณะทำงาน
๒. หัวหน้าฝ่ายทุกฝ่าย เป็นคณะทำงาน
๓. หัวหน้าฝ่ายที่ได้รับมอบหมาย เป็นคณะทำงาน/เลขานุการ
๔. เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เป็นคณะทำงาน/ผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่

๑. จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนัก/กอง ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหาร
จัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลหนองแวงกำหนด
๒. ดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง
๓. ติดตามประเมินผลและทบทวนแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนัก/กอง
๔. จัดทำรายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนัก/กอง ส่งให้เลขานุการของเทศบาล

๔. หน่วยตรวจสอบภายใน

๑. ประเมินความมีประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง และสนับสนุนให้เกิด
การปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยง (ว ๑๒๓ มาตรฐาน ๒๑๒๐ การบริหารความเสี่ยง)
๒. ติดตามและประเมินผลการบริหารความเสี่ยงจากฝ่ายบริหารอย่างต่อเนื่อง
๓. รายงานผลการประเมินการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร (ว ๑๐๗ หลักเกณฑ์ ข้อ
๖.๒.๒)

๕. บุคลากรทุกระดับของเทศบาลตำบลหนองแวง

รับผิดชอบการปฏิบัติตามนโยบาย รวมทั้งบริหารจัดการความเสี่ยงให้เป็นไปตามแผนบริหาร
จัดการความเสี่ยงที่ฝ่ายบริหารกำหนด โดยให้ถือว่าการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นวัฒนธรรม
ในการปฏิบัติงานประจำตามปกติ(มาตรฐานข้อ ๒.๔)

นโยบายการยอมรับความเสี่ยงระดับองค์กร

เทศบาลตำบลหนองแวง ได้กำหนดความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในระดับความเสี่ยงต่ำ (๑ –
คะแนน) และกำหนดให้ความเสี่ยงที่จำเป็นต้องนำมาดำเนินการจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้คือ
ระดับความเสี่ยงสูง ตั้งแต่ ๑๑ คะแนนขึ้นไป

การระบุความเสี่ยง

การระบุความเสี่ยงคือ การระบุความเสี่ยงหรือการบ่งชี้เหตุการณ์ เป็นการคาดการณ์
สถานการณ์ทั้งภายในและภายนอกองค์กรที่จะมากระทบต่อวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน ทำให้หน่วยงานเสียหาย
หรือไม่สามารถสำเร็จตามเป้าหมายได้ เทศบาลตำบลหนองแวงได้กำหนดประเภทของความเสี่ยง ๔ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์และแผนดำเนินงานที่นำไปปฏิบัติไม่เหมาะสม อันส่งผลกระทบต่อการบริหารวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ขององค์กร เช่น การกำหนดแผนกลยุทธ์ที่ไม่เหมาะสม หรือเกิดจากการนำกลยุทธ์ไปใช้ไม่ถูกต้อง ตลอดจนการทุจริตเชิงนโยบายของผู้บริหาร ส่งผลกระทบต่อวิสัยทัศน์ พันธกิจ หรือสถานะขององค์กร

๒. ความเสี่ยงด้านการเงิน คือ ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร การควบคุมทางการเงิน และผลกระทบทางการเงินขององค์กร เช่น ความเสี่ยงเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินไม่ถูกต้อง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการรับเงินไม่ถูกต้อง การเบิกจ่ายเงินไม่เป็นไปตามแผน การจัดสรรงบประมาณ ไม่สอดคล้องกับภารกิจ รวมถึงความเสี่ยงด้านการทุจริตทางการเงิน ส่งผลกระทบต่อสถานะการเงินขององค์กร และการตัดสินใจทางการเงินหรือการบริหารงบประมาณที่ผิดพลาด

๒. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน คือ ความเสี่ยงที่จะเกิดจากการปฏิบัติงานทุกขั้นตอน อันเนื่องมาจากขาดการกำกับดูแลหรือควบคุมภายในที่ดี ครอบคลุมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ อุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศ บุคลากรในการปฏิบัติงาน และความปลอดภัยของทรัพย์สิน เป็นต้น

๓. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ คือ ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ ประกาศ มติคณะรัฐมนตรี ซึ่งอาจเกิดจากความไม่ชัดเจน ความไม่ทันสมัยหรือความไม่ครอบคลุมของ กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ หรือกฎหมาย/กฎระเบียบที่มีอยู่นั้น ไม่เหมาะสมหรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

การประเมินความเสี่ยง

เป็นกระบวนการระบุความเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยง โดยการประเมินจากโอกาสที่จะเกิด และผลกระทบ ซึ่งโอกาสที่จะเกิดหมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง และผลกระทบหมายถึง ความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง รวมถึงขอบเขตระดับความเสี่ยงที่องค์กรสามารถยอมรับได้ เมื่อทำการประเมินแล้วจะต้องนำมากำหนดระดับความเสี่ยง เพื่อนำมาบริหารจัดการความเสี่ยงตามมาตรการหรือกิจกรรม ให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของเทศบาลตำบลหนองแวง จะต้องเป็นความเสี่ยงที่อยู่ในระดับต่ำ ตามแผนภูมิความเสี่ยง

การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง

เป็นการกำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง ระดับความรุนแรงของผลกระทบ และระดับของความเสี่ยง โดยคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการให้คะแนนระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และระดับความรุนแรงของผลกระทบไว้ ๕ ระดับ คือ สูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ และต่ำมาก

๑) ตารางการกำหนดระดับคะแนนของโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย และระดับคะแนนของความรุนแรงของผลกระทบ

ประเด็นพิจารณา	ระดับคะแนน				
	๑=ต่ำมาก	๒=ต่ำ	๓=ปานกลาง	๔=สูง	๕=สูงมาก
โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย					
ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์หรือข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน (เฉลี่ยปี/ครั้ง)	๕ ปี/ครั้ง	๒-๓ ปี/ครั้ง	๑ ปี/ครั้ง	๑-๖ เดือน/ครั้ง ไม่เกิน ๕ ครั้ง/ปี	๑ เดือน/ครั้ง หรือมากกว่า
โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์	ต่ำที่สุด	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ความรุนแรงของผลกระทบ					
มูลค่าความเสียหาย	น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๑๐,๐๐๑-๕๐,๐๐๐ บาท	๕๐,๐๐๑-๒๐๐,๐๐๐ บาท	๒๐๐,๐๐๑ - ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท	มากกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผลกระทบต่อภาพลักษณ์/ การดำเนินงานของหน่วยงาน	เล็กน้อย	อยู่บ้าง	พอสมควร	ค่อนข้างรุนแรง	เป็นอย่างยิ่ง

๒) จัดระดับความเสี่ยง

๑. พิจารณาโอกาส/ความถี่ ในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ว่ามีโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใดตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

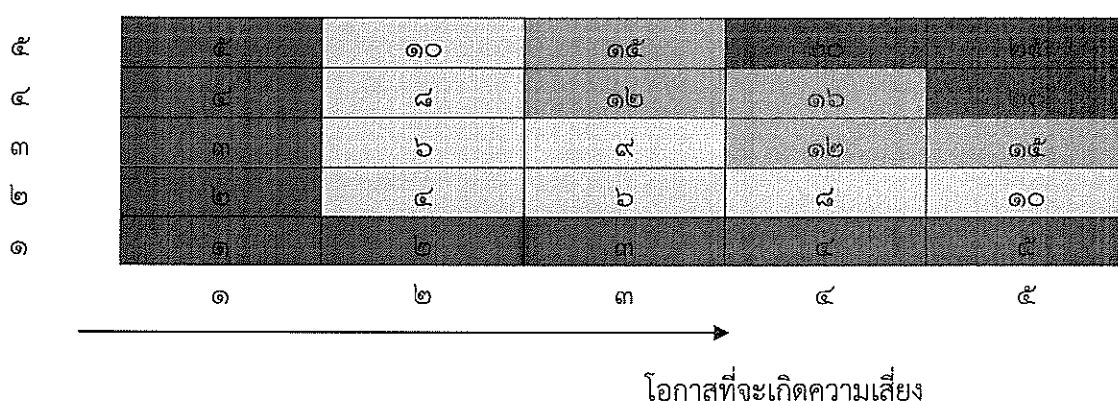
๒. พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยงที่มีผลต่อหน่วยงาน ว่ามีระดับความรุนแรงหรือมีความเสียหายเพียงใดตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๓. การวิเคราะห์ความเสี่ยง เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์และความรุนแรงของผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้ว ให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยง ว่าก่อให้เกิดระดับความเสี่ยงในระดับใด

ระดับความเสี่ยง = โอกาส $\times$ ผลกระทบ ซึ่งกำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ได้แก่ สูงมาก สูงปานกลาง และต่ำ

คะแนน	ระดับความเสี่ยง	คำอธิบาย
๑ - ๕	ต่ำ	อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องดำเนินการใด ๆ
๖ - ๑๐	ปานกลาง	อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ แต่จะต้องติดตามเฝ้าระวังอย่างสม่ำเสมอ เพื่อไม่ให้ความเสี่ยงเพิ่มขึ้น
๑๑ - ๑๖	สูง	อยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องจัดการความเสี่ยงโดยเร็ว (มีมาตรการลดหรือกำจัด)
๑๗ - ๒๕	สูงมาก	อยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ และต้องจัดการความเสี่ยงให้ไปอยู่ในระดับต่ำลงโดยทันที

แผนภูมิความเสี่ยง

การตอบสนองความเสี่ยง

เป็นกระบวนการตัดสินใจของฝ่ายบริหารในการจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น โดยการเลือกวิธีการตอบสนองความเสี่ยงเพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน

๑ วิธีการจัดการความเสี่ยง

เป็นการกำหนดแนวทางการตอบสนองความเสี่ยง มุ่งเน้นให้องค์กรสามารถบริหารความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ดังนี้

๑) การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง เป็นการปฏิเสธและหลีกเลี่ยงโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงโดยการหยุด ยกเลิก หรือเปลี่ยนแปลงกิจกรรม เช่น ยกเลิกโครงการ

๒) การถ่ายโอนความเสี่ยง เป็นการถ่ายโอนงาน โครงการ หรือกิจกรรมให้หน่วยงานอื่นช่วยแบ่งความรับผิดชอบ เช่น การจ้างที่ปรึกษาในกรณีที่มีความเสี่ยงซึ่งอาจเกิดความไม่ชำนาญงานของบุคลากรภายในหน่วยงาน

๓) การลดความเสี่ยง เป็นการจัดการความเสี่ยงในกรณีที่หน่วยงานเห็นว่าความเสี่ยงเหล่านั้นเกิดขึ้นจากปัจจัยภายใน หรือมีสาเหตุที่สามารถลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้โดยการวางระบบการควบคุมภายใน เช่น เพิ่มเติม/เปลี่ยนแปลงขั้นตอนการปฏิบัติงานบางส่วนของกิจกรรมหรือโครงการที่นำไปสู่เหตุการณ์ที่เป็นความเสี่ยง การฝึกอบรมบุคลากร การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ การกระหนาบยอด การสอบทานการปฏิบัติงาน เป็นต้น

๔) การยอมรับความเสี่ยง เป็นความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ โดยไม่ต้องดำเนินการจัดการความเสี่ยง

ระดับคะแนนความเสี่ยง	จัดระดับความเสี่ยง	กลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง
๑ - ๕	ต่ำ	ยอมรับความเสี่ยง ไม่ต้องดำเนินการใด ๆ
๖ - ๑๐	ปานกลาง	ยอมรับความเสี่ยง (มีมาตรการติดตาม)
๑๑ - ๑๖	สูง	ลด/ควบคุมความเสี่ยง (มีแผนควบคุมความเสี่ยง)
๑๗ - ๒๐	สูงมาก	หลีกเลี่ยงความเสี่ยง

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

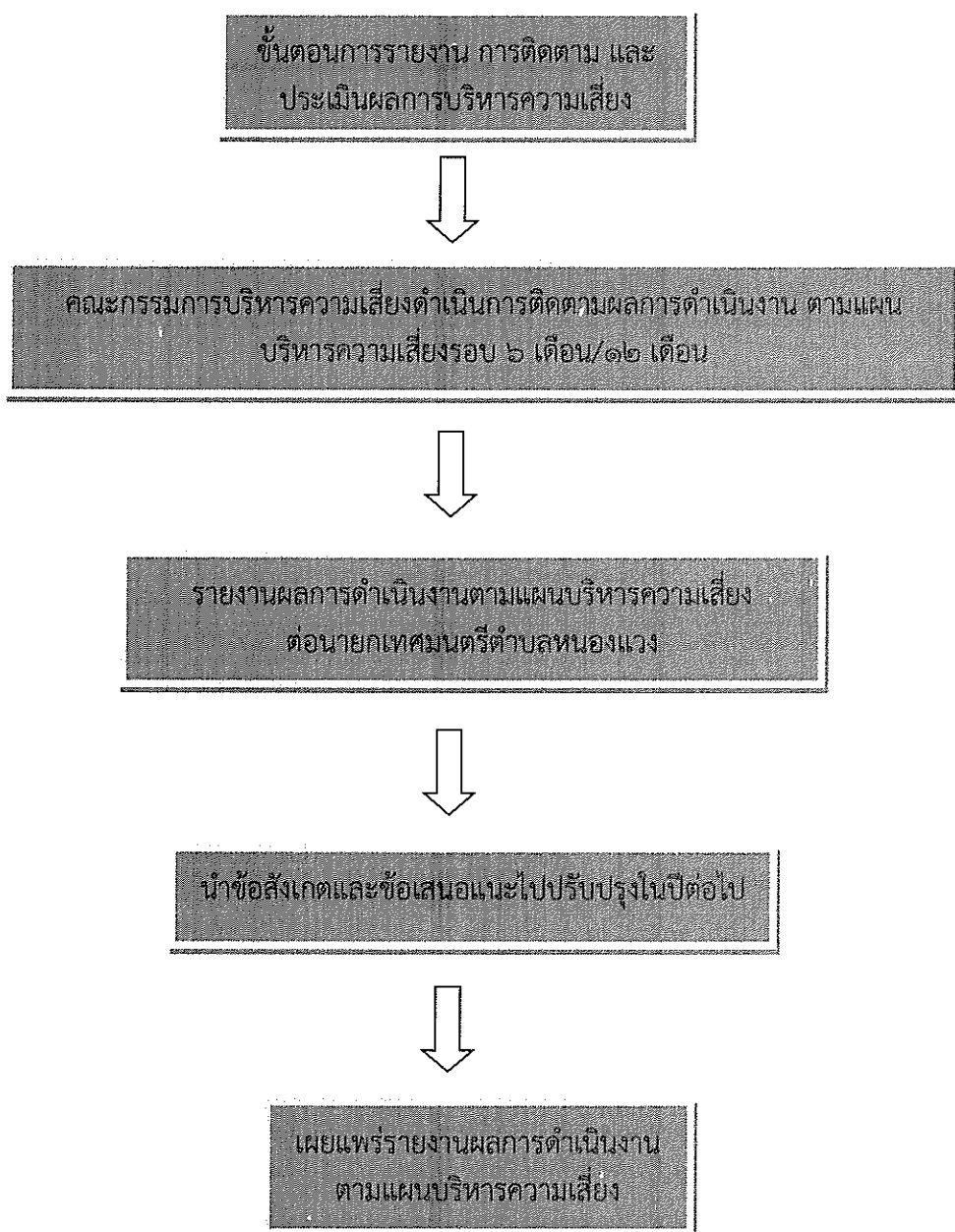
แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลหนองแวง โดยการคัดเลือกโครงการ/กิจกรรม/งานประจำที่มีปัจจัยความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ (ระดับความเสี่ยงสูง ๑๑ คะแนนขึ้นไป) แล้วนำมากำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการในการจัดการและควบคุมปัจจัยความเสี่ยงนั้นให้ลดลงมาอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ จัดทำเป็นแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาล เสนอนายกเทศมนตรีตำบลบางนอนเพื่ออนุมัติการนำแผนไปปฏิบัติ อย่างน้อย ปีละ ๑ ครั้ง โดยสามารถกำหนดองค์ประกอบของแผนตามความจำเป็นและเหมาะสมได้ เช่น ประเด็นความเสี่ยง ระดับความเสี่ยงปัจจุบัน ระดับความเสี่ยงหลังจัดการ วิธีการจัดการความเสี่ยง กำหนดระยะเวลา ผู้รับผิดชอบดำเนินการให้แล้วเสร็จรวมทั้งสื่อสารแผนบริหารจัดการความเสี่ยงกับบุคลากรทุกระดับ

การติดตามและทบทวน

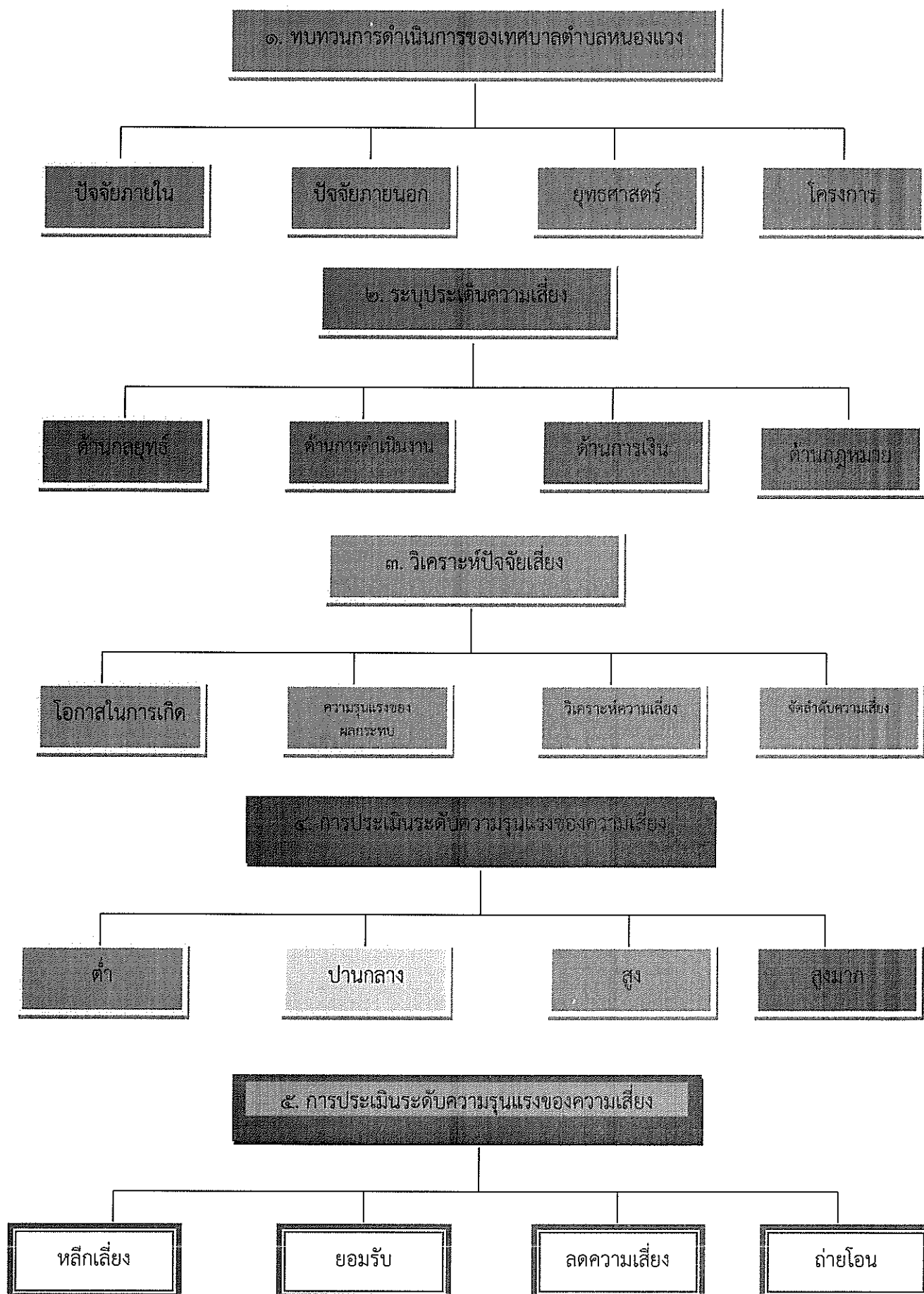
การติดตาม เมื่อทุกสำนัก/กอง ได้ดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงไประยะหนึ่งแล้ว ต้องนำแผนการจัดการความเสี่ยงมาดำเนินการติดตามรายงานผล โดยอธิบายผลผลิตหรือผลลัพธ์ที่ได้จากการติดตาม และเฝ้าระวังความเสี่ยง พร้อมทั้งวิเคราะห์และสรุปผลรวมถึงระบุปัญหาและอุปสรรค แล้วจัดส่งข้อมูลให้ฝ่ายเลขานุการกรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาล เพื่อรายงานต่อคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลหนองแวง การทบทวน ปัจจัยที่ทำให้หน่วยงานต้องทบทวนการบริหารจัดการความเสี่ยง ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญซึ่งเกิดจากปัจจัยภายในและภายนอก หรือผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของแผนบริหารจัดการความเสี่ยงในปีถัดไป

การสื่อสารและการรายงาน

การสื่อสาร มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับความเข้าใจที่ตรงกันอย่างทั่วถึง โดยมีการเปิดช่องทางการสื่อสารข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงให้กับผู้บริหาร คณะทำงาน และบุคลากรของหน่วยงานได้เข้าถึงและรับทราบข้อมูลผ่านทางช่องทางต่าง ๆ เช่น Facebook หนังสือนิตยสาร การประชุมชี้แจง โดยผู้บริหาร หรือการฝึกอบรม การรายงาน ให้คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนัก/กอง รายงานผลการดำเนินการ โดยรายงานผลการวิเคราะห์ ประเมิน และการจัดการความเสี่ยง ว่ายังมีความเสี่ยงหลงเหลืออยู่หรือไม่ ในระดับใด และมีวิธีจัดการความเสี่ยงนั้นอย่างไร ตลอดจนผู้รับผิดชอบความเสี่ยง ส่งให้คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร เพื่อรวบรวมสรุปผลและจัดทำรายงานเสนอนายกเทศมนตรีตำบลบางนอน ปีละ ๑ ครั้ง

แผนผังแสดงกระบวนการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

แผนผังแสดงกระบวนการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง (ต่อ)

๖. การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

๗. การติดตามผลและเฝ้าระวังความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงและการตอบสนองความเสี่ยง

สำนัก/กอง :

วัตถุประสงค์ : ๑.....

๒.....

ระบุความเสี่ยง		ประเมินความเสี่ยง				การตอบสนองความเสี่ยง	มาตรการตอบสนองความเสี่ยง		
ประเภทความเสี่ยง	โอกาส	ผลกระทบ	คะแนน/ระดับความเสี่ยง	ลำดับความสำคัญ	กิจกรรมจัดการความเสี่ยง		ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้อำนวยการกอง.....

แผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.....
เทศบาลตำบลหนองแวง

ประเด็นความเสี่ยง		ระดับความเสี่ยง		มาตรการตอบสนองความเสี่ยง		ผู้รับผิดชอบ
โครงการ/งาน	ความเสี่ยง	ก่อน จัดการ	หลัง จัดการ	กิจกรรม	กำหนดเวลา	

การติดตามผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงและเฝ้าระวังความเสี่ยง

โครงการ/กิจกรรม
ตัวชี้วัด/เป้าหมายโครงการ
หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ประเภทความเสี่ยง	ความเสี่ยง		มาตรการ/กิจกรรม ควบคุมความเสี่ยง	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	ผลผลิต/ผลลัพธ์ ตามตัวชี้วัด	สถานะการดำเนินการ
	ปัจจัยเสี่ยง	ค่าคะแนน และระดับ ประเมิน					
ด้าน....							() ดำเนินการแล้ว () อยู่ระหว่าง ดำเนินการ

แนวทางการแก้ไข/ปรับปรุงต่อปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการดำเนินการ

ปัญหาและอุปสรรค	
แนวทางการแก้ไข/ปรับปรุง	

หมายเหตุ ๑. ระบุปัญหาและอุปสรรคในระหว่างการดำเนินการดำเนินการนี้ทำให้การดำเนินการไม่เป็นไปตามเป้าหมาย หรือมีปัญหอุปสรรคใด ๆ ในระหว่างการดำเนินการ เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการดำเนินการในอนาคต

๒. ระบุแนวทางการแก้ไข/ปรับปรุง โดยภายหลังจากได้มีการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในระหว่างการดำเนินการแล้ว ซึ่งอาจทำให้ผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย หรือต้องมีการปรับเปลี่ยนแผนงานใหม่

รายงานผลปฏิบัติการจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.

ความเสี่ยงระดับองค์กร :							
โครงการ/งาน	ประเด็นความเสี่ยง		ระดับความเสี่ยง ก่อนจัดการ	มาตรการตอบสนองความเสี่ยง			ระดับ ความเสี่ยง หลังจัดการ
	ปัจจัยเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง		กิจกรรม	กำหนดเวลา	ผลดำเนินการ	

ผู้รับผิดชอบ

ปัญหา/
แนวทาง
แก้ไข

หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์
การควบคุมภายใน สำหรับหน่วยงานรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

ด่วนมาก

ที่ กค ๐๔๐๙.๓/ ๑ ๑๐๐

กระทรวงการคลัง

ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับ
หน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี อธิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ ผู้บัญชาการ ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานคร ผู้ว่าการ หัวหน้ารัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น และหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐตาม
พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับ
หน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่
๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ โดยมาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุม
ภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

กระทรวงการคลังขอเรียนว่า เพื่อให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการควบคุมภายในเป็นไปตาม
บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงกำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง
ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้หน่วยงานของรัฐ
ถือปฏิบัติ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรินทร์ กิตยาณมิตร)

รองปลัดกระทรวงการคลัง
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายได้และหนี้สิน

กรมบัญชีกลาง

กองตรวจสอบภาครัฐ

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๒๗ ๗๒๘๕

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๒๗

หลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง

ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยที่สมควรให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการควบคุมภายในเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่าจะบรรลุวัตถุประสงค์ด้านการดำเนินงาน ด้านการรายงาน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ หลักเกณฑ์นี้เรียกว่า “หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ หลักเกณฑ์นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันที่กระทรวงการคลังประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้หน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐที่แนบท้ายหลักเกณฑ์ฉบับนี้

ข้อ ๔ กรณีหน่วยงานของรัฐ มีเจตนาหรือปล่อยปละละเลยในการปฏิบัติตามมาตรฐานหรือหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐที่กระทรวงการคลังกำหนดโดยไม่มีเหตุอันควร ให้กระทรวงการคลังพิจารณาความเหมาะสมในการเสนอความเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของหน่วยงานของรัฐดังกล่าว ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยง
สำหรับหน่วยงานรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๕

ที่ กค ๐๔๐๔.๔/๑ ๒๗

กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๑๓ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยง
สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๖

เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี อธิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ ผู้อำนวยการจังหวัด ผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานคร ผู้ว่าการ หัวหน้ารัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น และหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐ
ตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยง
สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๖

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๔ บัญญัติให้หน่วยงาน
ของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติ
ตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

กระทรวงการคลังขอเรียนว่า เพื่อให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง
เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงกำหนดหลักเกณฑ์
กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ
พ.ศ. ๒๕๖๖ ให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวันนอร์ ฤทธานิติกร)

รองปลัดกระทรวงการคลัง
หัวหน้าศูนย์การคลังและนโยบายและหนี้สิน

กรมบัญชีกลาง
กองตรวจสอบภาครัฐ
โทรศัพท์ ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๗
โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๒๗

หลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง
ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ
พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่สมควรให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามยุทธศาสตร์ที่หน่วยงานของรัฐกำหนด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ หลักเกณฑ์นี้เรียกว่า “หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ หลักเกณฑ์นี้ให้ใช้บังคับในรอบระยะเวลาบัญชีของหน่วยงานของรัฐถัดจากปีที่กระทรวงการคลังประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้หน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐที่แนบท้ายหลักเกณฑ์ฉบับนี้

ข้อ ๔ กรณีหน่วยงานของรัฐ มีเจตนาหรือปล่อยปละละเลยในการปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด โดยไม่มีเหตุอันควร ให้กระทรวงการคลังพิจารณาความเหมาะสมในการเสนอความเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของหน่วยงานของรัฐดังกล่าว ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายอภิศักดิ์ ดันติวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เอกสารอ้างอิง

๑. แนวทางการตรวจสอบภายใน สำนักปลัดเทศบาลประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
จัดทำโดย กลุ่มตรวจสอบภายในสำนักปลัดเทศบาล
๒. คู่มือการตรวจสอบและประเมินผลระบบการควบคุมภายใน (Internal Control Audit) จัดทำโดย
กลุ่มตรวจสอบภายในสำนักปลัดเทศบาล
๓. คู่มือการควบคุมภายในและบริหารความเสี่ยงจัดทำโดย คณะกรรมการบริหารระบบบริหารคุณภาพ
การควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง หลักธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริต (QMR) : สำนัก
ปลัดเทศบาล
๔. กระทรวงการคลัง หลักเกณฑ์ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์การปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับ
หน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑
๕. กระทรวงการคลัง หลักเกณฑ์ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์การปฏิบัติการบริหารจัดการความ
เสี่ยง สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒

ภาคผนวก